

11. møde

Fredag den 29. oktober 1999 kl. 12.50

Dagsorden

1) Eventuelt: Første behandling af lovforslag nr. L 77:

Forslag til lov om ændring af lov om butikstid m.v. (Ændring af bestemmelser for butikker beliggende på eller ved havnearealer og butikker i jernbane- og rutebilstationer).

Af erhvervsministeren (Pia Gjellerup).
(Fremsat 29/10 99).

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 24:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af lov om butikstid m.v.

Af Egil Møller (DF) m.fl.
(Fremsat 27/10 99).

Samtykke til behandling

Formanden:

Den sag, der er opført under dagsordenens punkt 1, kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Op- hold). Det er givet.

Man gik da til:

1) Første behandling af lovforslag nr. L 77: Forslag til lov om ændring af lov om butikstid m.v. (Ændring af bestemmelser for butikker beliggende på eller ved havnearealer og butikker i jernbane- og rutebilstationer).

Af erhvervsministeren (Pia Gjellerup).
(Fremsat 29/10 99).

Sammen med denne sag foretoges:

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 24:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af lov om butikstid m.v.

Af Egil Møller (DF) m.fl.
(Fremsat 27/10 99).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Erhvervsministeren (Pia Gjellerup):

Dansk Folkeparti har opfordret regeringen til at fremsætte et lovforslag, der sikrer en afskaffelse eller, som det hedder, en omfattende gradvis liberalisering af lov om butikstid. Samtidig hermed behandler Folketinget regeringens lovforslag om en præcisering af nogle af den gældende lovs bestemmelser.

Det er givet, at en fuldstændig afskaffelse af loven vil betyde, at alle fortolkningsproblemer vil forsvinde. Spørgsmålet er imidlertid, om det samme ikke vil gælde for en lang række af de mindre forretninger, som den gældende lov netop giver en konkurrencefordel.

Jeg tror ikke, at der for lov om butikstid findes nogen enkel løsning, der med et snuptag løser alle problemer. Samme opfattelse har Folketinget haft lejlighed til at give udtryk for og understrege, og Tinget havde i hvert fald tilsyneladende også den opfattelse, da det ved lovens tilblivelse i 1995 besluttede, at den skal til revision i år 2000.

Dansk Folkeparti begrundet bl.a. beslutningsforslaget med, at tiden for længst er løbet fra lukkeloven. Dansk Folkeparti nævner bl.a., at påstanden om, at mindre forretningsdrivende vil bukke under i konkurrencen med supermarkeder og storcentre, ikke skulle være rigtig. De mindre forretningsdrivende, hedder det, kan netop konkurrere på utraditionelle åbningstider.

Jeg kan godt undre mig over, hvad det er for nogle utraditionelle åbningstider, man tænker på i Dansk Folkeparti. Det, der gælder i dag, det er jo faktisk, at der er nogle meget vide åbningstider, som alle kan konkurrere på. Der er en fri åbningstid for alle forretninger fra kl. 6 mandag morgen til lørdag kl. 17, og for omkring 80 pct. af dagligvarebutikkerne er der mulighed for at have åbent altid.

Så hvilke steder man tror, der ville være mulighed for at konkurrere på særlig utraditionelle åbningstider, hvis også de større forretningsdrevende fik mulighed for at holde åbent i større omfang lørdag og søndag, kan jeg måske have svært ved at se. Der må være tale om natforretninger eller noget i den stil.

Det illustrerer, at det bliver svært at finde nogle helt enkle argumenter, både for hvordan man laver en lukkelov og for, hvordan man i virkeligheden gerne vil argumentere for at ophæve den. Det er ikke enkelt.

Den årlige rapport om butikernes omsætningsforhold viser, at der er sket en kraftig opbremsning i butiksdøden blandt de mindre butikker. Branchen skønner selv, at omkring 500-600 mindre butikker ville have været nødt til at lukke, hvis loven ikke havde tillagt dem den konkurrencefordel, som søndagsåbningen er. Loven har derfor haft den virkning, som var hensigten, nemlig at sikre bl.a. de små nærbutikkers fortsatte eksistens.

Ved en afskaffelse af loven vil der ikke være begrænsninger i salg af øl, vin og spiritus, som i så fald vil kunne sælges døgnet rundt. Det stemmer ikke overens med regeringens alkoholpolitik.

Her er der antydnet bare nogle enkelte lidt mere grundlæggende emner, der ikke bare med et snuptag skal tages stilling til. Lad os derfor få en ordentlig debat om en sag med så mange og i øvrigt også væsentlige spørgsmål.

Jeg har med henblik på den kommende revision, som Folketinget har besluttet skal ske i år 2000 og altså ikke i år, igangsat en række analyser, der skal belyse de erhvervs- og samfundsmæssige konsekvenser, som den nuværende lukkelov har givet anledning til, og som mulige ændringer af loven kan medføre. Analyserne skal endvidere inddrage de erfaringer, som er indhøstet siden lovens ikrafttræden i 1995. Når de analyser foreligger, vil der blive tid til den debat, som kan skabe grundlag for en lov, der inddrager alle relevante hensyn.

At det er svært, vidner Dansk Folkepartis eget forslag da også om. Man fremsætter et forslag om en fuldstændig afskaffelse af lukkeloven og afslutter med følgende bemærkninger – jeg citerer fra det sidste afsnit i bemærkningerne på side 3:

»Forslagsstillerne mener dog, at en fuldstændig ophævelse af lov om butikstid bør kunne følges op af påbud om, at bestemte butikstyper ikke må holde åbent på søn- og helligdage.«

Der er ikke nogen forklaring på, hvad det måtte være for nogle butikker, eller hvorfor. Hvad er det for nogle hensyn, som Dansk Folkeparti gerne vil kunne åbne for? Det har man ikke gjort sig forestillinger om.

Når der er tale om, som det andet led i forslaget, en omfattende gradvis liberalisering af lov om butikstid, må jeg sige, at jeg forgæves har ledt efter en vejledning i, hvad Dansk Folkeparti måtte mene kunne være den gradvis liberalisering. Hvad er det for nogle størrelser, man forestiller sig her? Igen: Når man laver et forslag af en så vidtgående karakter, må det da også fordres, at det er en smule gennemtænkt.

Jeg skal i øvrigt gerne sige, at det er let at yde teknisk bistand til en fuldstændig afskaffelse af lov om butikstid. Det ville være et kortere forslag end beslutningsforslaget, så det burde man måske have koncentreret sig om og fremsat et lovforslag med de fornødne begrundelser.

Jeg kan altså af mange grunde på regeringens vegne afvise beslutningsforslaget.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Jeg vil blot sige, at det er jo noget sent, vi kommer til at behandle regeringens lovforslag, så jeg synes, at dette, at vi skal mødes i dag med så kort varsel, er ganske uanstændigt over for lovgiverne. Jeg synes, at regeringen burde have givet sig den nødvendige tid, så vi havde mulighed for at få de høringssvar, som man har sendt ud til organisationerne, og lovgiverne her på Christiansborg vitterlig havde mulighed for at tage stilling til den side af sagen. Jeg synes simpelt hen ikke, regeringen kan være bekendt at fare sådan frem.

Erhvervsministeren (Pia Gjellerup):

Jeg kan konstatere, at Dansk Folkeparti har været i stand til, før de har set regeringens forslag, at forholde sig fuldstændig kontant og klart til en afskaffelse, men ganske ukontant og ganske uklart til en gradvis afskaffelse. Dansk Folkeparti har altså været i stand til det uden nogen som helst forberedelse, må jeg hermed konstatere, og hr. Egil Møller understreger det også selv. Det bekræfter så min formodning og mine bemærkninger om, hvordan beslutningsforslaget er blevet udformet.

Derudover vil jeg sige, at det forslag, vi også behandler – altså regeringens forslag – handler om en nøje præcisering af den lov, vi har i dag.

Den er blevet behandlet meget grundigt her i Folketinget, så der skulle ikke være så mange ting, der kommer bag på nogen, og der er sandelig ikke så mange ting ude i den verden, vi handler med og i og om, der vil blive ændret – overhovedet ikke noget, der kan måle sig med hr. Egil Møllers forslag.

Claus Larsen-Jensen (S):

Mange mennesker er forstædigt nok optaget af lukkeloven. Mange forbrugere ønsker at kunne handle på alle tidspunkter af døgnet, og andre forbrugere ønsker, at de små butikker kan overleve, også i landområderne. De ansatte er optaget af deres arbejdstid, og store butikker vil gerne have frit slag rent konkurrencemæssigt over for de små butikker, som omvendt ønsker den nuværende fordel i lukkeloven fastholdt. De Samvirkende Købmænd mener, at den eksisterende lukkelov har reddet 500-600 småbutikker fra at blive lukket.

Jeg vil gerne sige, at vi ønsker, der er et reelt og frit valg for alle forbrugere, for alle befolknings- og aldersgrupper, uanset om man har bil eller ikke har bil. Vi ønsker et varieret butiksudbud og en geografisk bred spredning, og sagen er derfor ikke så enkel, at man med hovs-løsninger bare kan vælte den nuværende lukkelov omkuld.

Efter den seneste række forsøg på at afprøve grænser i lukkeloven er det derfor nødvendigt at genoprette den hidtidige retstilstand, som egentlig var intentionerne i lukkeloven. Det gør vi ikke for at være restriktive, vi gør det for at genoprette retstilstanden. Vi gør det, fordi vi i forvejen har aftalt en samlet revision af loven om et års tid, og vi gør det, fordi vi ønsker en gennemtænkt og velfunderet diskussion og beslutning om lukkeloven og ikke bare løber efter de populistiske friбилletter.

Et stort analysearbejde er sat i gang i Erhvervsministeriet, og på grundlag af dette vil vi få et langt bedre grundlag for en diskussion om, hvorvidt vi skal bevare, ændre, præcisere eller afskaffe lukkeloven, og i Socialdemokratiet går vi ind i denne debat om fremtidens lukkelov med et frit og åbent sind. Derfor giver vi tilslutning til de ændringer, der sker i forbindelse med lovforslag nr. L 77, fordi vi hermed vil understrege, at der altså ikke er tale om et forsøg på en revision af den grundlæggende lukkelov, men tværtimod en præcisering af de punkter, den indeholder om jernbane- og rutebilstationer, havneregler osv., og at der hermed tilveje-

bringes et fornuftigt administrationsgrundlag for loven.

Vi mener også, at med de regler, der er lagt op til for butikker, som overskrider de grænser, der er sat for en omsætning på 13,8 mio. kr., giver man også dem en chance for, at de selvfølgelig fortsat kan få lov til at eksistere. Det betyder, at vi giver fuld opbakning til denne præcisering af lukkeloven, og det betyder samtidig, at vi afviser det fremsatte beslutningsforslag nr. B 24.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Jeg har et par spørgsmål til ordføreren.

Det blev nævnt, at man vil genoprette retstilstanden. Spørgsmålet er: Er der ikke en retstilstand for øjeblikket?

Så vil jeg godt lige henvise til de bemærkninger, der er i regeringens lovforslag om, at det skulle være en beskyttelse af de mindre butikker. Her kan jeg oplyse, at landets 1.660 tankstationer sælger langt flere dagligvarer end de 23 OBS- og Bilkavarehuse tilsammen, og alligevel har tankstationerne lov til at holde åbent døgnet rundt ugens 7 dage.

Tankstationernes årsomsætning uden benzinsalg og moms er 6,5 mia. kr. eller 10 pct. af dagligvaremarkedet. OBS- og Bilka-varehusene omsætter for 1 mia. kr. mindre, selv om atypiske dagligvarer som carporte og computere er regnet med, skriver Aktuelt i dag, og Dansk Shell mener, at det vil være mest fair at ophæve lukkeloven, selv om det vil ramme selskabets omsætning. Mener den socialdemokratiske ordfører, at dette er en beskyttelse af de mindre virksomheder?

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Nu skal det jo understreges, at hvis man tager hele grundlaget for den eksisterende lukkelov, var ideen jo netop at sikre de mindre butikker en chance. Det er det, der er hele intentionen, og det, vi gør med lovforslaget her, er, at vi ikke tillader, at der flyttes grænser ved filferier om, hvorvidt det nu er den ene eller anden type butik. Vi genskaber retstilstanden, giver fred og ro og tid til en fornuftig analyse af området, fordi det er dybt kompliceret, indeholder et hav af dilemmaer på den ene og på den anden side, hvis man ophæver eller ændrer eller beholder, og vi skal have tid til at tage den diskussion.

Så vil jeg i øvrigt gerne sige til hr. Egil Møller, at på tankstationer i Danmark er 55 pct. af det, de sælger, tobak, 30 pct. er »snold« og under 20 pct. er almindelige dagligvarer.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Hr. Claus Larsen-Jensen anfører, at man ønsker tid til at forbedre den lovgivning, vi kender i dag – noget, der måske er ret så umuligt, som den nu er skruet sammen. Men når ordføreren nu selv nævner, at man skal anvende tiden fornuftigt, kan ordføreren så forklare, hvorfor forslaget her skal jaskes gennem Folketinget? Kunne parlamentarikerne ikke forvente, at man foretog de sædvanlige udvalgsarbejder med de tider, vi kender?

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg synes lige, jeg vil erindre hr. Egil Møller om, at rent faktisk har vi en lov, der gælder fra 1995 til år 2000, hvor den skal revideres. Det, vi gør her, er, at vi siger, at når nogle begynder at pille ved retsgrundlaget og skaber tvivl om det, retter vi op på det, og så tager vi fat på en ny diskussion. Men alle og enhver ved jo, at sidste gang blev lukkeloven et kompromis mellem en række hensyn. Vi ville gerne have et varieret udbud af butikker, vi ville gerne have butikker på landet, og vi ville i øvrigt gerne sikre, at forbrugerne fik en udvidet åbningstid til rådighed, osv., osv. Det er det, der ligger i den eksisterende lukkelov, og så tager vi en diskussion om, hvorvidt det skal ændres i den nye. Det har vi en gammel aftale om, og den efterlever vi.

Formanden:

Hr. Egil Møller for den sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Ordføreren anfører, at man ønsker, at forbrugerne har mulighed for at vælge blandt et varieret udbud af varer, og Dansk Folkeparti er enig heri. Men hvis man vil opfylde det ønske 100 pct., ophæver man lukkeloven, giver alle forretninger lige muligheder og favoriserer ikke nogle på andres bekostning. Derved opnår man det, som ordføreren egentlig godt ønsker.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg gentager: Lukkeloven skulle sikre en fordel for de mindre butikker, så vi kunne sikres et varieret udbud. Historien er jo, at hvis man taler med folk, der handler med udvalgsvarer, altså nonfood-småbutikkerne, frygter de, at hvis alle de store har mulighed for at holde åbent og kan klare de omkostninger, tager de i virkeligheden hele det salg, som ellers ville komme til at ligge i de pågældende butikker, og småbutikkerne får nogle ekstraomkostninger på 15-20 pct.

Vi får jo alle sammen en række breve fra en række detailhandlere, og jeg synes, det er lidt interessant at vide, hvem det er, man egentlig holder med. Er det de små detailhandlere, der skal have lov til at overleve? Er det de små skøjshandlere, eller hvem er det, der skal have lov at overleve? Det her kræver en smule omtanke, og derfor skal vi lade være med at lave ændringer på sådan et område med hovedet under armen, hvis de får nogle gevaldig negative konsekvenser.

Svend Erik Hovmand (V):

Må jeg allerførst sige, at det efter vores opfattelse er stærkt betænkeligt, at regeringen vil gennemtrumfe en så væsentlig ændring af lukkeloven på mindre end 1 uge. Det er lovsjusk til stor skade for det parlamentariske arbejdes omdømme.

Prøv en gang at se op på tilhørerpladserne. Jeg er glad for, at der er kommet en del, men jeg tror, at hvis de forretningsdrivende, som det her handler om, vidste, at vi herinde beskæftigede os med deres vilkår, ville de være mødt op i langt, langt større omfang.

I næste uge holder Folketinget en vigtig konference om grundloven, om lov kvalitet og om demokratiets grundlæggende principper. Alligevel vil regeringen forlange, at vi nu på mindre end fire mødedage skal gennemføre en hastelovgivning, fordi en enkelt forretning har været så formastelig at holde åbent på en dag, hvor man havde den opfattelse, at man havde landsrettens – oven i købet landsrettens – tilladelse til at holde åbent. Man skulle næsten tro, at landets sikkerhed stod på spil, eller at der var tale om risiko for hamstring eller lignende, men der er alene tale om, at regeringen med en særlig lov – ja, jeg kunne fristes til at sige en særlig lov – vil lukke én butik, én butik!

Og hvis interesser er det, man vil varetage? Er det de store benzinselskaber, som i de sidste 3-4 år har taget en stigende del af dagligvareomsætningen fra almindelige butikker? Det tror jeg næppe. Men fakta er, at disse selskaber har investeret store beløb i nye supermarkeder ved siden af benzinstanderne, og fakta er, at de ikke er belastet af omsætningskontrol og andre restriktioner, som rammer den mindre købmandsbutik. Og hvordan vil man administrere og kontrollere disse nye regler, som drejer sig om, at forretninger med mere end ca. 13 mio. kr. i årlig omsætning og som ligger i en jernbanestation eller i en rutebilstation, ikke må holde åbent om søndagen.

For det første må jeg spørge: Hvad er egentlig en rutebilstation? Hvordan definerer man en rutebilstation? Hvordan definerer man en jernbanestation? Hvilke konsekvenser vil det her få for en række butikker, der allerede er placeret i eller i nærheden af eller sammenbygget med stationer rundt omkring i landet?

Jeg vil bare stilfærdigt gøre ministeren opmærksom på, at hvis ministeren bevæger sig 7 minutters gang herfra over på Hovedbanegården, vil hun kunne se en række butikker, som er placeret i Hovedbanegården, og som har omsætninger, der givetvis i et meget stort omfang overskrider disse 13 mio. kr. eller i hvert fald er tæt på det. I det øjeblik, de måtte gøre det, får de et kæmpeproblem.

Ministeren ryster på hovedet, og det har hun formentlig trænet grundigt i det sidste par dage, for jeg er sikker på, at ministeren godt kan se, at der er så mange faldgruber, så mange administrative vanskeligheder, så mange kontrolproblemer ved denne lovgivning, at den i hvert fald efter min opfattelse bliver utrolig svær at administrere.

Ministeren ryster stadig på hovedet, og nu kan jeg forstå, at hun måske oven i købet mener, at det, jeg siger, er urigtigt. O.k., men hvorfor gør hun så det? Det kan selvfølgelig være, fordi hun har indsat en paragraf i sin lovgivning, som sikrer, at er der nogen som helst tvivl, så er det hende og hendes embedsmænd, der sørger for det hele. F.eks. står der i § 2, stk. 3, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte regler, som præciserer, hvad der forstås ved butikker beliggende på eller ved havnearealer. Det er altså embedsmænd alene, der afgør det.

Det fremgår af stk. 4, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen træffer afgørelserne i tvivls-

spørgsmål om rutebilstationer og jernbanestationer osv., og Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afgørelser – og nu citerer jeg direkte – kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed. Det kalder jeg bemyndigelsesparagraffer, der vil noget.

Hvad med de mennesker, der har disponeret efter den gældende lovgivning? Jo, der står her, at de kan søge dispensation frem til eller til efter den 1. januar år 2000. Hvorfor skal de overhovedet søge dispensation, hvis de alligevel kan være sikre på at køre videre med deres virksomhed? Det må vel være, fordi de ikke er garanteret en sikkerhed for at kunne køre videre med deres virksomhed. Også her er det Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der i sin ene-vældige magtfuldkommenhed afgør ethvert tvivlsspørgsmål uden mulighed for at anke.

Jeg synes, at det er en ganske alvorlig stram og unødigt restriktiv lovgivning, der præsenteres her i Folketinget på et tidspunkt, hvor Folketinget har besluttet sig for at sætte grundloven og grundlovens bestemmelser øverst på dagsordenen for at diskutere, hvordan får vi en ordentlig lov kvalitet her i huset.

Jeg skal sige om det andet forslag, at det jo på mange måder minder om de forslag, vi selv har fremsat flere gange her i Tinget, og det har vi selvfølgelig ikke nogen principielle indvendinger imod.

Så skal jeg endelig sige, at ministeren jo her har lagt op til, at vi får en lovgivning, som skal give en tænkepause, indtil vi får den store revision, og vi er naturligvis med på den store revision, som Folketinget besluttede for snart 5 år siden. Vi mener, at der er behov for en yderligere liberalisering, og vi mener, at der er en række tidsler i vores nuværende lovgivning, hvoraf det spørgsmål, vi behandler i dag, bare er en enkelt.

Spørgsmålet om havnereglen, spørgsmålet om omsætningsgrænsen og spørgsmålet om loppetorve og antikvitetsforretninger har været en meget stor sag på Fyn. Må de have åbent, eller må de ikke have åbent om søndagen? Der er en lang, lang række tilsvarende ting, som jeg synes, man i ro og mag burde sætte sig ned og diskutere med brancherne og finde fornuftige løsninger på.

Der er ingen diskussion af vores ønskeemål i denne sag. Vi har konstateret tre-fire gange, når vi har fremsat forslag om ophævelse af lukkeloven, at der er et flertal, der vil bevare en lukkelov. O.k., men lad os dog så i enighed fjer-

ne de tidsler, der er, og få gennemført en yderligere væsentlig liberalisering.

Jeg synes, at det, der er lagt på bordet her, er noget makværk, og jeg synes, regeringen burde holde sig for god til at komme med en så stram tidsplan for udvalgsbehandlingen, som der her er lagt op til.

Jeg skal slutte med et spørgsmål til ministeren: Er det et afgørende – for ikke at sige ultimativt – krav fra regeringen, at dette lovforslag skal hastes igennem på fire almindelige mødedage her i Tinget og altså skal vedtages inden næste søndag, dvs. inden torsdag middag, hvor Folketinget starter sin store grundlovsdebat?

Det synes jeg er vigtigt at få afklaret. Mener ministeren, som er tidligere justitsminister og er meget optaget af en ordentlig lovkvalitet, at det er så afgørende, at det vedtages inden torsdag middag i næste uge? Er det virkelig det, der er regeringens ønske? Hvad sker der dog, hvis vi først får tredjebehandlingen tirsdagen efter?

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg ved ikke, om der er ved at blive indført en ny praksis i Folketinget, men normalt mener jeg, det er sådan, at partierne får lejlighed til at melde, hvad de mener om et givet lovforslag. Det har jeg ikke hørt Venstre mene noget om endnu, det har været talen udenom.

Når Venstre nu spørger, hvem det her skal gavne, kunne man passende spørge:

Hvilke interesser plejer Venstre så i den her sag. Er det kun de store butikscentres? For hvis det er kun et markedskræfternes frie spil, vil de små butikker dø, og så er der jo ingen valgmulighed, ej heller i landdistrikterne og i landområderne og i nærområderne, som Venstre ellers gerne plejer at ville beskytte.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Kanonerne er for store, vil jeg sige til hr. Svend Erik Hovmand. Det er ikke en væsentlig ændring. Det er en præcisering, som det er sagt.

Jeg synes, det er interessant, og jeg vil gerne have et svar, at følge op på det, min kollega hr. Bjarne Laustsen har spurgt om lige før: Hvem støtter Venstre? Hvor er hr. Svend Erik Hovmand valgt? I et område med mange småsamfund med småbutikker? Hvad siger detailhandelen? Hvad siger De Samvirkende Købmandsforeninger? Hvad siger handelsstandsforeningerne lokalt?

Så vil jeg gerne understrege, at jeg nævnte, hvilke varer det var, der blev solgt på benzinstationerne. Det er jo stort set de samme varer, som sælges i en række af de kiosker, der ellers er åbne i henhold til den lukkelov, der er i dag.

Så lad mig sige omkring praksis: Vi ønsker ikke at ramme nogen, der har disponeret noget som helst. Sagen er, at den praksis, der skal følges, er, at der ligger nogle domme og en praksis på det her felt, og de mennesker skal hr. Svend Erik Hovmand lade være med at gå og skabe usikkerhed for. Det er ganske unødvendigt.

(Kort bemærkning).

Dorit Myltoft (RV):

Hr. Svend Erik Hovmand spurgte i sin tale om, hvis interesser man varetager.

Jeg vil gerne spørge hr. Svend Erik Hovmand, om det ikke også er i Folketingets interesse, at den udøvende minister på området kan administrere de af Folketinget vedtagne love. Det sker dog, at domme afsagt f.eks. i landsretten kan vise, at det kan være nødvendigt med en præcisering af hensyn til administrationen af loven. Det er også med til at give et løft i lovkvaliteten.

(Kort bemærkning).

Svend Erik Hovmand (V):

Lad mig henvende mig til den sidste ærede taller, fru Dorit Myltoft, som repræsenterer et parti, for hvem hensynet til lovkvalitet altid har stået i højsædet.

Der er ingen diskussion om, at der er usikkerhed om en lov, så er det selvfølgelig en kvalitetsforringelse, men der er heller ingen diskussion om, at fru Dorit Myltoft – og jeg tror alle i hendes gruppe – er enig med mig i, at hvis man gennemtvinger en lovgivning af denne her karakter som en hastelovgivning på 4 mødedage, hvor man starter førstebehandlingen på et tidspunkt, hvor ingen mennesker ved, at der overhovedet finder en behandling sted, så vil den samlede radikale gruppe, tror jeg, sige, at det kan Folketinget ikke være bekendt.

Det er ikke rimeligt. Der må være plads til, at de mennesker, som interesserer sig for det her, kan komme i deputation, kan komme ind og blive hørt, kan få et svar på deres spørgsmål; at der bliver en ordentlig og rimelig og fair behandling i Folketinget. Det er lovkvalitet, vil jeg sige til fru Dorit Myltoft. Det er det, det handler om. Det er derfor, jeg appellerede til Det Radi-

kale Venstre om, at de – i hvert fald om nogen – er dem, der løfter fingeren i regeringen og siger: Tøv nu lidt, kære venner. Det haster jo ikke så meget. Lad os nu give den her lov en ordentlig behandling, og hvorfor dog jaske den igen i løbet af 4 dage?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Hr. Hovmand sagde, at hvis der var en butik på en jernbanestation, der har omsat for over den her omsætningsgrænse, så vil den få store problemer.

Jeg vil spørge hr. Hovmand, om hr.

Hovmand har læst bemærkningerne til lovfor-slaget. Det tyder det ikke på. Der er da taget højde for det, og det er ganske simpelt.

Så vil jeg spørge hr. Hovmand, om hr.

Hovmand ved, hvor stor en procentdel af dagligvarerne der omsættes i de dér 22-23 OBS'er og Bilkamarkeder og på benzinstationerne i forhold til de procenter, der omsættes i de varehuse, som det her rent faktisk handler om, altså Superbruggen og Kvickly og Føtex og de store købmænds varehuse osv. Det er jo marginalt, hvad der omsættes for af dagligvarer i de butikker, som er nævnt i Aktuelt i dag.

Så vil jeg endelig spørge hr. Hovmand, hvad det egentlig skal gavne at udsætte tredje behandling til tirsdag 8 dage, eller hvem skal det gavne.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Hr. Svend Erik Hovmand taler meget om lov-kvalitet og skælder så i samme sætning ud på den gældende lukkelov.

Så vil jeg gerne bede hr. Svend Erik

Hovmand bekræfte over for Folketinget og befolkningen, at hele den gældende lukkelov er et resultat af utallige natteforhandlinger med hr. Svend Erik Hovmand som deltager. Der er ikke en sætning i den dér lukkelov, der gælder i dag, som hr. Svend Erik Hovmand ikke har været hen over mere end én gang. Der er ikke skrevet et komma i den lov, som hr. Svend Erik Hovmand ikke har nikket ja til. Er det ikke tilfældet?

Er det ikke også tilfældet, at midt under den afsluttende behandling af den her lov, da kom der et amerikansk firma rendende og sagde: Kan vi ikke lige ændre lidt på en paragraf her i allersidste sekund? Derfor fik vi i allersidste sekund, efter at al forhandling, al betænkning og

alt var lavet færdig, lige pludselig et nyt ændringsforslag, som hævdede omsætningsgrænsen, bare fordi et enkelt lille firma, 7-Eleven, kom og bad: Kan vi ikke lige hæve den lidt?

Var det også lovsjusk? Ja, det var i hvert fald lovsjusk.

(Kort bemærkning).

Dorit Myltoft (RV):

Hr. Svend Erik Hovmand gav mig et meget langt svar, men bare ikke på det spørgsmål jeg stillede. Jeg skal så lige gøre opmærksom på, at præcisering af en lov rent faktisk kan, når det er nødvendigt af hensyn til administrationen, befordre, at det sker hurtigt.

(Kort bemærkning).

Svend Erik Hovmand (V):

Må jeg sige til min gode ven, hr. Ole M.

Nielsen, der spørger hvem det skal gavne at udsætte loven: Det skal først og fremmest gavne demokratiet. Det skal først og fremmest gavne de mennesker, hvis interesser vi alle sammen her i Folketinget er valgt til at varetage. De skal have lejlighed til at se: Hvad er det for en lov? Hvad er det, den omhandler? Hvad er det for konsekvenser, den medfører? Hvad er det for nogle kontrolbestemmelser, man vil have indført? Alt det skal de have lejlighed til at spørge om i et ordentligt, velordnet, demokratisk samfund. Det er derfor, vi har tre behandlinger. Det er derfor, vi har mulighed for, at deputationer kan møde frem, at folk kan tage telefonen og ringe til deres folketingsmedlem eller skrive et brev, hvis de har lyst til det.

Derudover vil jeg så sige til hr. Frank Aaen, som siger, at der ikke er én sætning, ikke ét komma, ikke noget som helst i den nuværende lukkelov, som jeg ikke har stemt for: O.k. Jeg vil da gerne gøre opmærksom på, at det lige præcis var det, der var pointen. Venstre undlod at stemme, og hvorfor gjorde vi det? Det gjorde vi, fordi vi sagde, at nu havde vi jo fremsat et forslag om helt at ophæve lukkeloven. Og hvad gjorde regeringen, efter at vi havde fortalt om det helt urimelige i den eksisterende lov med kaffeposer, som man kunne købe, og kaffefiltre, som man ikke kunne købe, og jeg ved ikke hvad, så gik statsministeren frem, og så sagde han: Det er klart, den lov kan vi ikke leve med, den skal laves om. Men han ville dog ikke helt acceptere at ophæve den, sådan som vi havde foreslået det. Han gik kun 80 pct. ad vejen, og de sidste 20 pct. – det advarede vi allerede

imod den gang – ville give problemer. Det var havneregulering, det var omsætningsgrænser, osv. Det er det, der giver os problemerne i dag. Det var det, vi advarede imod. Det var derfor, vi sagde: Vi vil selvfølgelig være glade ved at få gennemført de 80 pct., og derfor stemmer vi ikke imod, fordi så var loven faldet. Men vi er ikke glade ved, at den ikke får helt 100 pct., og derfor undlod vi at stemme.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Nu vil jeg ikke spørge hr. Svend Erik Hovmand om, hvad forskellen er på kaffeposer og kaffe-filtre, men jeg tror nu heller ikke, det var det, Venstres ordfører mente.

Men når man stiller nogle ganske simple, enkle spørgsmål, så er det da underligt, at vi ikke kan få at vide, hvad det er, Venstre vil.

Venstre siger, at vi skal have noget længere tid. Jo, men selv om vi nu fik noget længere tid, hvad mener Venstre så? Det er da ikke et spørgsmål om underholdningsbranchen. Jeg troede, vi alle sammen var i holdningsbranchen, og derfor må det da være ganske ærligt at spørge efter, hvad Venstre mener? Jeg er godt klar over, at man undlod at stemme sidste gang. Men der ligger et helt konkret lovforslag, der stopper et hul i den eksisterende lovgivning, og der må man da klart kunne spørge Venstre om, hvad de mener i den givne sag.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Indtil videre har jeg kun hørt hr. Svend Erik Hovmand tale om procedurer og egentlig ikke om, hvem det er, han støtter; den ene eller den anden forbrugergruppe eller andet? Hr. Svend Erik Hovmand har heller ikke svaret på det spørgsmål, jeg stillede: Hvem støtter Venstre? Er det landsbyerne? Detailforretningerne? Er det De Danske Samvirkende Købmandsforeninger? Er det handelsstandsforeningerne? Er det storcentre? Er det detailhandelen med en eller to eller tre ansatte? Hvem er det?

Er hr. Svend Erik Hovmand parat til ved en total liberalisering af lukkeloven sådan provokeret af enkeltbegivenheder at sige, at man løber en risiko for, at butikstrukturen ændres, så folk, der ikke har bil, ældre og andre ikke har adgang til at kunne handle.

Det vil jeg meget gerne have et svar på.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Hr. Svend Erik Hovmand prøvede at fordreje mit spørgsmål og kom på den måde uden om at svare klart, og derfor bare én gang mere: Der er ikke én eneste paragraf i den lov, der i dag gælder, som ikke er godkendt af hr. Svend Erik Hovmand, som ikke er forhandlet i timevis med hr. Svend Erik Hovmand.

Det er altså hr. Svend Erik Hovmands og Venstres og De Konservatives fortjeneste, at loven blev vedtaget, for deres stemmeafgivning og også det at undlade at stemme, havde man forhandlet sig til. Man havde også forhandlet sig til, at man kunne få alt opfyldt og alligevel undlade at stemme for loven. Meget særpræget. Men det bøjede man sig for i regeringen – meget særpræget – for det havde man forhandlet sig til. Men ansvaret for den gældende lov er lige så fuldt hr. Svend Erik Hovmands som det er de øvrige, der stod bag loven i sin tid. Det vil jeg gerne have bekræftet.

Derudover, hvis jeg i 1995 havde sagt fra tællerstolen, at Føtex skulle holde åbent om søndagen, hvad havde hr. Svend Erik Hovmand så sagt? Nej. Hvis jeg den 1. oktober i år havde spurgt hr. Svend Erik Hovmand: Kan Føtex holde åbent om søndagen? Så havde hr. Svend Erik Hovmand sagt nej.

Derfor siger jeg bare: Har ikke selv Venstre brug for en overvejelse om, hvorvidt, når man ser så overraskende en udlægning af en lov, lovgiver så selvfølgelig straks bør gribe ind.

(Kort bemærkning).

Svend Erik Hovmand (V):

Jeg har forstået på hr. Bjarne Laustsen, at han fortsat er i tvivl om vores holdning til det af regeringen fremsatte lovforslag. Det undrer mig lidt, men jeg vil gerne afsløre for hr. Bjarne Laustsen, at Venstre ikke kan medvirke til at fremme regeringens forslag.

Derefter vil jeg gerne sige til ministeren, som jeg gerne vil byde velkommen til at blande sig i debatten, hvis ministeren føler trang til det, hvad jeg kan forstå at ministeren gør: Vi tog lige før sommerferien en beslutning, som regeringen havde tøvet meget, meget længe med, en beslutning, som gik ud på, at al erhvervsrelevant lovgivning i fremtiden skal forelægges et testpanel. Det var et stort, bredt flertal i Folketinget, der blev enige om det. Jeg vil gerne spørge ministeren: Har dette forslag været forelagt et testpanel?

Så til de øvrige spørgsmål. Ja, jeg har jo svaret hr. Frank Aaen om beslutningsprocessen for den eksisterende lovgivning. Vi havde gerne set, at man havde gennemført det, som vi oprindelig foreslog. Det gjorde man ikke. Tilbage var 20 pct., som giver problemer i dag, og det advarede vi allerede imod dengang.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Et par gange har det lydt heroppefra til Venstres ordfører: Hvem støtter Venstre? Og underforstået: Er det de store eller de små? Svaret kom ikke tydeligt frem, men der blev sagt: Vi støtter demokratiet.

I Dansk Folkeparti støtter vi forbrugernes frie valg og muligheder for at gøre indkøb. Det er forbrugerne, der selv skal bestemme, hvor og hvornår de vil gøre disse indkøb.

Jeg går ud fra, at også Venstre bakker op om Forbrugerrådet, om forbrugernes frie valg på det område.

Formanden:

Hr. Claus Larsen-Jensen. Det bliver sidste korte bemærkning i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg kan stadig væk konstatere, at jeg ikke har fået svar på et spørgsmål, jeg har rejst et par gange over for hr. Svend Erik Hovmand. Venstre vil tilsyneladende prøve at tage de billige, populistiske fribilletter hjem på denne her sag uden at rage uklar med nogen, for man mener ikke noget om noget som helst. Derfor må jeg spørge hr. Svend Erik Hovmand: Hvad vil Venstre, hvis Venstre ikke kan støtte dette forslag? Vil Venstre stemme imod, eller vil man undlade at stemme?

Formanden:

Hr. Bjarne Laustsen. Det er ligeledes sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil også gerne spørge: Hvad betyder det, når man siger, man ikke kan medvirke til gennemførelsen? Vil man stemme imod, eller vil man undlade at stemme?

Jeg vil også gerne spørge: Gælder det hele Venstres gruppe? Har Hr. Svend Erik Hovmand hele Venstres gruppe bag sig?

Nu ville det nok være naivt at tro, at man kunne få hr. Svend Erik Hovmand til her fra denne talerstol at løfte sløret for, hvad der foregik i Venstres gruppeværelse. Det vil undre mig såre, om det gælder hele Venstres gruppe, når det ses i forhold til det, man siger og taler om ude i forsamlingshusene, hvor det drejer sig om udviklingen af landdistrikterne, og i nærrområderne. Hvis man ikke giver de små butikker en konkurrencefordel, kan jeg ikke se, hvordan Venstre kan løfte den opgave.

(Kort bemærkning).

Svend Erik Hovmand (V):

Jeg tror, man skal være meget varsom med, som vi hørte det her for et øjeblik siden, at sige: Hvem har glæde af hvilken lovændring? Jeg tror, man må sige, at der var meget stor skepsis over for den liberalisering af lovgivningen, der fandt sted sidste gang, blandt masser af handlende i landdistrikterne. Jeg havde selv den opfattelse, at det ville være en fordel for de handlende i landdistrikterne.

Og vi må jo altså i dag erkende, at sådan er det også gået. Der er adskillige hundrede butikker, som kan takke den nuværende liberalisering for, at de overhovedet lever i dag.

Jeg tror, der stadig væk er mange butiksindehavere, som mener, at der er en række problemer i den gældende lovgivning. Der er tidsler, som skal fjernes. Derfor mener jeg, at det er rigtigt, at vi får en revision af vores lukkelov næste år med henblik på en yderligere liberalisering.

Der er ingen tvivl om vores holdning til det forslag, som regeringen her har fremsat. Vi mener, det er lovsjusk; vi mener, det er dårligt gennearbejdet, og derfor kan vi ikke støtte dette forslag. Vi har hele tiden ment, at hvis der skal gennemføres et indgreb her, så skal det ske på ordentlig og værdig vis, og det skal gennemføres på en måde, så demokratiet kan være det bekendt, altså med en ordentlig behandling her i huset. Derfor går vi imod det.

Formanden:

Fru Pernille Sams som ordfører.

Pernille Sams (KF):

I oktober måned afsagde landsretten en dom om, at en lille butik i en busstation lovligt kunne holde åbent om søndagen.

Siden da er denne dom blevet tolket og fejlfortolket, brugt og misbrugt til at fremme stort set alle interesser og argumenter, både dem, der

harmonerer med dommen, og dem, der tydeligt bærer præg af, at man bestemte ikke har læst dommen eller ikke ønsker at forstå den.

Efter dommen fik omtalte butik medhold i, at den kunne holde åbent, fordi den ligger i en busstation. Derfor falder den ind under lukkelovens § 3, stk. 3, hvor der udtrykkeligt står, at butikker beliggende i rutebilstationer ikke er omfattet af § 1 og derfor har mulighed for at holde søndagsåbent. Der står ikke hverken *ved* busstationer eller *i nærheden af* busstationer eller andre tilsvarende udtryk. Nej, der står *i* en rutebilstation.

Det fik som bekendt Føtex i Roskilde til at melde ud, at de efter dommen også fandt sig berettiget til at holde åbent om søndagen. Dette kunne jo kun være tilfældet, hvis de også opfyldte den pågældende undtagelsesbetingelse i loven, det vil sige, hvis Føtex i Roskilde er beliggende *i* en rutebilstation.

Når man ved, hvor meget et Føtex-supermarked fylder, er det unægtelig svært at forestille sig det placeret i en rutebilstation. Og da det dernæst kom frem, at argumentet fra Føtex var, at der er et busstoppested over for deres forretning, er det nærliggende at mene, at sammenligningen og fortolkningen er trukket langt ud over, hvad der er rimeligt.

Derfor har vi hele tiden opfattet det som en grov spekulation og provokation, en total overfortolkning af den pågældende dom og en allerede efter den eksisterende lov ulovlig handling, når Føtex i Roskilde valgte at holde åbent sidste søndag. Derfor havde vi også klart foretrukket, at der var blevet grebet ind i henhold til gældende lov, i stedet for at Folketinget lod sig provokere til en hastelovgivning om et forhold, der allerede er ulovligt. Hvis forholdet i virkeligheden var det, at den nuværende lov ikke muliggjorde en tilstrækkelig hurtig indgriben, så var det vel snarere her, der burde sættes ind for at løse dette generelle problem frem for at stoppe opdigtede huller.

Vi mener ikke, at Føtex i Roskilde er en sag, der egner sig til voldsomme, langvarige, politiske tovtrækkerier, og derfor har vi ikke noget imod nu at medvirke til, at lovforslaget præciserer, hvad gældende ret allerede er.

Der, hvor lovforslaget imidlertid strammer op i forhold til gældende ret, er vi derimod knap så imødekommende. For når der nu foreslås indført en generel omsætningsgrænse også for butikker i jernbane- og rutebilstationer, rammer det jo ikke kun Føtex i Roskilde, som

overtrådte loven. Det rammer også butikker, som hidtil har kunnet holde åbent lovligt. Her dispenserer vi bare, siger regeringen så. Ja tak, men hvad så med butikker, som ikke hidtil har benyttet deres ret, men som måske gerne vil gøre det på et senere tidspunkt? Eller hvad med nye butikker, som etableres i de kommende år? De får jo ingen dispensationsadgang efter regeringens kriterier. Det vil sige, at regeringen lægger op til at indføre en konkurrencefordel for visse butikker frem for andre, selv om de er sammenlignelige med undtagelse af etableringstidspunkt, eller hvis de af den ene eller den anden grund ikke tidligere har benyttet retten til søndagsåbent.

Den slags kunstige skel og konkurrenceforvridning butikker imellem finder vi man skal undgå. De er usunde, og de er urimelige i praksis. Derfor er vi betænkelige ved den løsning, regeringen lægger op til; den er restriktiv og omfattende i forhold til problemets omfang. Vi vil gerne være med til at løse opgaven, men her skyder regeringen gråspurve med kanoner og risikerer dermed at ramme meget andet end gråspurven.

Da loven revideres allerede næste år, kan denne problemstilling selvfølgelig indgå i revisionen, men generelt har vi den holdning til lukkeloven, at den nuværende lov har været langt mindre problematisk end tidligere lukkelove, at liberaliseringen har gavnet butiksstrukturen, og at ændringer i den nuværende lov kun skal ske efter grundige og gennemarbejdede drøftelser, hvor også detailhandelens organisationer har været inddraget.

Det er ikke en lov, der egner sig til hovsaløsninger, så skabes der blot nye problemer, og derfor mener vi, at regeringen bør lave det her planlagte indgreb så lille som overhovedet muligt og undgå stramninger i forhold til gældende ret. Derfor agter vi at undlade at stemme til regeringens forslag.

Og med mine sidste bemærkninger har jeg samtidig kommenteret Dansk Folkepartis beslutningsforslag nr. B 24, som Det Konservative Folkeparti stemmer imod.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg synes, det er rart at høre, at der er en vis forståelse for nødvendigheden af at præcisere loven i forhold til den eksisterende lukkelov.

Jeg vil gerne spørge den konservative ordfører, om hun er opmærksom på, at det ikke bare

drejer sig om én butik, men om tre butikker i landet, og hvis man skal rejse sagerne ved domstolene, kan man regne med, at det tager ca. halvandet år for en sag. Vi har tilsagn om, at vi i løbet af det næste års tid skal lave en revision af den eksisterende lukkelov. Er det så ikke meget rart, at vi benytter muligheden for at skabe ro og tid til at kunne få fat i de ting? Kan det ikke overbevise De Konservative om, at vi stort set ikke har anden valgmulighed, hvis vi ønsker at nå det mål, som vi tilsyneladende – kan jeg høre på ordføreren – er enige om?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg synes også, at fru Pernille Sams beskriver problemet så rigtigt og egentlig ønsker at medvirke til at løse problemet, men faktisk ikke angiver nogen løsning på det. Den dér, den er for restriktiv.

Men hvad så? Er det så bare at lade stå til, indtil vi får loven revideret om et år, mens alverdens butikker afprøver grænsen? Det er der så i øvrigt belæg for at man kan gøre forholdsvis billigt. Bøderne for at have lukket op mange søndage til Føtex og andre butikker har været 5.000 kr. eller noget i den retning. Det er vel sandsynligvis, hvad man tjener ind på en times tid eller to.

Er det en rimelig tilstand at lade udvikle sig i en lang prøveperiode? Hvad skulle vi ellers have gjort?

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Den konservative ordfører, fru Pernille Sams, nævnte, at den nuværende lovgivning på området er konkurrenceforvridende. Det er jeg enig med ordføreren i. Så nævnte ordføreren samtidig, at man ville stemme imod det forslag, som Dansk Folkeparti har fremsat. Der er en mulighed i det beslutningsforslag for, at man yderligere liberaliserer den lov, vi kender i dag.

Det undrer mig, at De Konservative, der siger, at loven i dag er konkurrenceforvridende, ikke vil være med til at ændre på det forhold i liberalistisk retning. Det undrer mig.

(Kort bemærkning).

Pernille Sams (KF):

Til hr. Egil Møller først: Vi har ikke taget forskud på, hvordan ændringerne i den nuværende lukkelov skal komme til at se ud. Vi har sagt, at når der skal ske ændringer, skal det ske efter

grundigt gennemarbejdede drøftelser, og vi ønsker, at detailhandelens organisationer skal være inddraget i disse drøftelser. Derfor vil vi ikke på nuværende tidspunkt tage stilling til, hvad konklusionen skal være.

Vi synes, det er håbløst med sådan en hovsaløsning, hvor man lige, fordi der nu er en butik i Roskilde, der vælger at provokere, laver et helt generelt forslag, som Dansk Folkeparti har valgt at gøre. Derfor stemmer vi imod det.

Til de to andre, der spurgte: Kristeligt Folkeparti spørger om, hvad vi så skulle have gjort. Ja, vores opfattelse er, at man skal løse det problem, der er skabt, og man skal ikke forsøge at stramme loven yderligere op i forhold til loven, som den er i dag.

Vi har ikke noget imod en præcisering, hvis det bare var en præcisering, som hr. Claus Larsen-Jensen kalder det, men der er tale om mere end en præcisering, og det er problemet. Man skaber en konkurrenceforvridning butikker imellem med det forslag, regeringen har lagt på bordet, hvor to ens butikker bliver behandlet forskelligt, alt efter hvornår de er etableret, om de har valgt at udnytte en tidligere lovlig åbningsadgang om søndagen, eller de ikke har valgt at udnytte den.

Der bliver forskelsbehandling af ellers ens butikker, og det synes vi ikke er en politik, som vi bryder os om at lægge navn til. Vi synes, det er konkurrenceforvridende og urimeligt over for ellers ens butikker.

Derfor siger vi nej til den type hovsalovgivning, som ikke kan undgå at give problemer i fremtiden, og som med sikkerhed vil havne på Folketingets bord igen. Det er jo helt forudsigteligt, at sådan vil det gå, fordi det er urimeligt.

Nu lyser den røde lampe, så jeg er nødt til at gå ned. Jeg kan ikke nå at svare på det hele, men det vil jeg så få lejlighed til på et senere tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg vil gerne spørge den konservative ordfører, om hun er opmærksom på, at det, som bliver kaldt konkurrenceforvridende om omsætningsgrænsen på jernbane- og rutebilstationer, i virkeligheden er til for at sikre, at de store butikker ikke bare frit skal kunne fortolke den nuværende lukkelov, og at det i virkeligheden er en præcisering af den eksisterende lov, når man sætter den dispensationsregel ind.

Så vil jeg gerne spørge, om det ikke gør lidt indtryk på den konservative ordfører, når formanden for Danmarks Handelsstandsforening og Hvidovres Erhvervsforening i dag i Børsen vender sig klart imod fiflerier i forhold til lukkeloven, at De Samvirkende Købmandsforeninger gør det samme, og at de henvendelser, vi indtil dato har fået i Erhvervsudvalget, har nøjagtigt det samme synspunkt.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Fru Pernille Sams sagde heroppe fra talerstolen for et øjeblik siden, at man ønsker grundige overvejelser, og jeg går ud fra, det gælder alt lovgivningsarbejde.

Mit spørgsmål er, jeg har nemlig ikke hørt det fra De Konservative: Ønsker man også grundige overvejelser her af det forslag, som regeringen har fremsat? Det er lovjaskeri, og det har Venstres ordfører også været inde på. Det går for stærkt, vi har ikke mulighed for en demokratisk opfølgning af det lovarbejde, der bliver fremsat denne gang fra regeringens side, med den hastighed der lægges op til.

Kan fru Pernille Sams bakke op om, at vi får lidt mere tid til at gå ind i disse drøftelser?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg vil da ikke afvise fru Pernille Sams' påstand om, at der kan være tale om konkurrenceforvridning, at der er nogle, der ikke får lov at lukke op, nogle, som ikke kan udnytte deres mulighed. Men jeg kan ikke rigtig forestille mig, hvem det er, for hvis de ligger i en rutebilstation, må de stadig væk have lov at lukke op hele ugen rundt, hvis altså ikke de kommer over omsætningen på 14 mio. kr., og på den måde, vi administrerer den bestemmelse, så risikerer de ikke, at de kommer over de 14 mio. kr., inden at vi får revisionen af loven, så den risiko synes jeg ikke er ret stor. Altså vi administrerer jo ikke loven, der er ingen, der kontrollerer folks budgetter, når de lukker op. Man kan bare starte, ikke sandt, og inden det bliver konstateret, at man er over den grænse, så når vi jo at få loven revideret.

Men så vil jeg løse problemet med den røde lampe. Altså nu er der lidt mere tid til at prøve at forklare, hvad man vil have sat i stedet for det her.

(Kort bemærkning).

Pernille Sams (KF):

Jeg er glad for den erkendelse, der lå i Kristeligt Folkepartis indlæg her, for sagen er jo, at det nu klart fremstår, at også Kristeligt Folkeparti kan se, at det her vil være dybt urimeligt, men de regner bare med, at det ikke bliver så slemt, inden vi kan nå at revidere hele loven, så vi kan få løst problemet inden næste lovrevision. Det er bare ikke en måde, Det Konservative Folkeparti ønsker at lovgive på, for vi kan se problemet på forhånd, og vi kan lige så godt løse det nu som ved næste lovrevision. Det er sådan set forskellen på de to synspunkter.

Det, som vi gerne ville have gjort, hvis det var optimalt, var bare at løse det problem, der er, nemlig at få håndhævet loven, som den er. Det er vores opfattelse, som jeg også sagde i min tale fra starten, at det allerede er klart ulovligt efter loven, når Føtex i Roskilde og andre på den måde misbruger lovens tekst til at provokere og holde åbent om søndagen.

Det er ulovligt allerede efter loven, og derfor mener jeg, den opgave, der i virkeligheden lå ret klart for os, var at sørge for, at loven kunne håndhæves på en hurtig og ordentlig måde, sådan at Folketinget ikke, hver gang der er en eller anden butik, der enten overtræder en jernbanestationsregel eller en busstationsregel eller en havneregulering eller en omsætningsgrænseregulering eller et af de andre mange skel, der er lagt ind i lukkeloven, skal til at hastelovgive om en eller anden konkret butik, der overtræder en af de mange bestemmelser i lukkeloven.

Det er ikke en god måde at administrere en lov på. Derfor var det vores opfattelse, at man skulle sørge for, at loven kunne håndhæves, som den nu engang er, for det er en ganske rimelig og fornuftig, godt virkende lukkelov, vi har. Det var vores optimale udgangspunkt, og så har jeg i hvert fald fået svaret præcist på spørgsmålet.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Fru Pernille Sams mener, at jeg mener, at det er rimeligt, at det er dybt urimeligt, men mener også, at man vil håndhæve loven, som den er, og det er det, vi mangler løsningen på.

Den er altså, at nogle andre butikker nu i et helt år skulle have lov til at afprøve loven, for der er ikke andre måder at håndhæve loven, som den er, på end at køre retssager, og det tager så lang tid. Det vil være endnu mere dybt

urimeligt, at andre så skulle have hele den tid til at misbruge loven. Det er ikke mere urimeligt, at der er nogle enkelte, jeg kan ikke komme i tanker om, hvem det faktisk er, der skulle blive frataget muligheden for at prøve at have åbent i en rutebilstation.

Christine Antorini (SF):

I SF deler vi mange af de generelle betragtninger, som den socialdemokratiske ordfører kommer med, og som vi så også håber kommer til at præge regeringens synspunkter, når den generelle lukkelov skal til debat om et års tid.

I SF ønsker vi en butiksudvikling, der fremmer en varieret butiksstruktur, hvor der både er mange mindre butikker og gerne specialbutikker i bycentrene, og hvor der også er et levende butiksmiljø ude i landdistrikterne.

Det er vigtigt for at gøre landdistrikterne attraktive at bo i og også af miljøhensyn, så vi ikke får en butiksudvikling med få store lavprisvarehuse, hvor forudsætningen for at handle er, at man har en bil.

Endelig er der også et hensyn til de mange mennesker, der arbejder i butikssektoren, hvor en yderligere liberalisering vil forringe deres muligheder for at få et sammenhængende arbejds- og familieliv. Det vil føre til endnu mere skæve åbningstider om aftenen og i week-ender med mindre tid til børn og med et daginstitutionssystem, der slet ikke er indrettet på skæve arbejdstider.

Efter indgrebet mod de nye lavprisvarehuse fra miljøminister Svend Aukens side er der startet en bedre udvikling i bycentrene. Indtil den stramning måtte en række oplandsbutikker og butikker i midtbyen dreje nøglen om.

En liberalisering af lukkeloven vil styrke de store butikker på bekostning af de små i en ulige konkurrencesituation. SF ønsker tværtimod at styrke en mangfoldighed i butikslivet.

Det har været et argument i debatten, at en liberalisering vil gavne forbrugerne og især børnefamilierne. Det synes jeg simpelt hen er noget pjat. Der er rig mulighed for, at familier kan handle ind inden for den eksisterende lukkelovsramme både tidlig aften og om lørdagen, og skulle man mangle nogle indkøb, så kan der da også snildt handles ind i nogle af de mindre butikker, der har åbent om søndagen.

Som sagt skal lukkeloven revideres i år 2000, og alligevel har der været en række eksempler på butikker, der har prøvet ethvert hjørne af i lukkeloven som f.eks. med Føtex i Roskilde.

I SF vil vi gerne være med til at stoppe de butikker, der ad bagvejen forsøger at underminere lukkeloven, og vi støtter derfor også regeringens opstramning af lukkeloven. Men eksemplet ligesom mange andre sager, der har været, viser, at det bliver utrolig vigtigt at sikre en grundig og ikke mindst præcis revision af lukkeloven i år 2000, så den ikke bliver til at misforstå og dermed misbrugt af bestemte butikker.

SF kan af disse grunde selvfølgelig heller ikke støtte Dansk Folkepartis forslag, hvor man i øvrigt da godt kan undre sig over, at Dansk Folkeparti ikke her taler de smås sag, men alene taler de stores.

Egil Møller (DF):

Hvis jeg må starte med en kommentar til den forrige ordfører, så taler vi forbrugernes sag i alle henseender. Ellers vil jeg koncentrere mig om ordførertalen, og der vil jeg nok også komme ind på bl.a. de forhold.

Som vi har hørt et par gange, så har man talt om, at man her ser lovsjusk, ikke alene ved behandlingen af denne sag, men også i andre tilsvarende sager. Regeringen har her et hastværk med at ændre loven, så det er ganske uforsvarligt, og jeg kan oplyse, at Dansk Folkeparti vil forsøge at samle det fornødne antal stemmer, så vi kan få lovens tredje behandling udsat til efter den kommende uge.

Det er jo velkendt, at et flertal i Folketinget i 1995 vedtog den nugældende lukkelov, og den skal så åbenbart revideres igen, og grunden er åbenbart, at man ikke havde præciseret alt. Derfor kræver man nu en præcisering.

Regeringen lægger op til, at der skal indsættes en omsætningsgrænse for butikker beliggende ved jernbane- og rutebilstationer.

Hensigten med lukkeloven er at skabe en konkurrencefordel for de forretninger inden for dagligvarehandel, der har en årlig omsætning under ca. 14 mio. kr. At der var tale om lovsjusk også ved lovens tilblivelse, kan jeg egentlig godt have nogen forståelse for, når man ser, at denne lov i sig selv indebærer mange fortolkningsmuligheder, så mange, at selv en landsretsdommer ikke har mulighed for at dømme efter lovens indhold.

Så er vi i den situation, at Folketinget nu igen skal revidere loven med henblik på en nærmere præcisering af lovteksten. Jeg kan ikke forestille mig, at der ikke fortsat vil fremkomme fortolkningsmuligheder, og jeg synes, det er bekym-

rende, at vi ikke i dag bliver præsenteret for disse præciseringer, men skal afvente, hvorledes bemyndigelsen til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen udmønter sig i en bindende bekendtgørelse. Det er lovsjuskeri af værste skuffe. Dansk Folkeparti afviser at medvirke til ministerens forslag.

Til gengæld vil jeg anbefale Tinget at støtte beslutningsforslaget fra Dansk Folkeparti om at ophæve lukkeloven eller alternativt at foretage yderligere liberaliseringer af den nuværende lukkelov.

Der er ingen tvivl om, at størstedelen af forbrugerne ønsker den nuværende lukkelov afskaffet. Forbrugerrådets holdning har altid været den totale frihed på området. Den holdning har vi også i Dansk Folkeparti. Er det ikke et paradoks, at familien Danmark om søndagen kan købe hus, lystbåd, bil og dyre artikler i øvrigt, men staten tillader ikke, at der kan købes en pakke Mariekiks i et større supermarked?

Jeg kalder det statsformynderi af værste skuffe. Lad derfor forbrugerne selv afgøre, hvornår de ønsker at handle, og lad det samtidig være helt frit for de handlende, hvornår de vil holde deres forretning åben. Det skal ikke være statsmagten, der bestemmer, hvornår folk må indgå handler med hinanden.

Som det også er sagt mange gange fra denne talerstol, så befinder vi os i en verden, der til stadighed forandrer sig. Når vi ser os rundt om i verden, har vi mange eksempler på, at forretninger holder åbent, når det passer dem. Må jeg eksempelvis nævne USA, Australien og vor nærmeste nabo Sverige.

Udviklingen vil medføre, at det bliver et større og større krav fra forbrugerne at handle, når det passer dem. Herefter vil det være naturligt for de handlende at holde åbent, når det er lønsomt.

Det vil afgjort betyde, at der vil ske en forskydning i handelsmønstrene og de tider, hvor forretningerne vælger at holde åbent. Jeg kunne for eksempel forestille mig, at mange forretninger vil holde lukket på en hverdag, og endelig vil man åbne sin forretning senere på formiddagen, end vi kender til i dag.

At jeg ikke er ene om at mene, at lukkeloven er et levn fra en svunden tid, kunne udtalelser fra vicedirektør Johan Peter Paludan tyde på, idet fremtidsforskeren i et landsdækkende dagblad den 24. oktober i år udtaler:

»Lukkeloven vil på længere sigt forsvinde. Regeringens indgreb er en forhaling af lukkelovens døds kamp.«

Åbningen af Øresundsforbindelsen næste sommer vil medføre, at mange danskere vil benytte søndagen til at gøre fordelagtige indkøb i Sverige. Omsætning og valuta går uden om Danmark. Det vil ganske afgjort blive resultatet.

En sådan situation ønsker vi ikke i Dansk Folkeparti. Vi må bevare danske arbejdspladser i den udstrækning, vi selv er herre over det, men regeringen lukker øjnene for denne kendsgerning, eller også er den ligeglad med udviklingen.

Jeg kunne også fremkomme med det groteske eksempel, at de store luksuslinere med pengestærke amerikanere prøver at undgå at ramme København om søndagen. Disse turister har svært ved at forstå, at Danmarks forretningsliv skal ligge øde om søndagen.

Jyllands-Posten har for nylig offentliggjort en Sonarundersøgelse, hvor 53 pct. af samtlige adspurgte ønskede, at dagligvareforretningerne får lov til at holde åbent om søndagen.

Hvis regeringen og dens alliancepartnere i denne sag ønskede at få et klart svar fra vælgerne, kunne vi afholde en folkeafstemning om det og lade resultatet af denne danne grundlaget for lovgivningen på området.

Modstanderne af at afskaffe lukkeloven anfører hensynet til de ansatte. Her viser en undersøgelse, at medarbejderne er glade for søndagsåbent. De får mere i løn på søndagsvagterne, og de tillæg, de får, gælder for alle timerne om søndagen, i modsætning til tillægget om lørdagen, der først udløses fra kl. 14 og frem.

Vagtplanlægningen i de butikker, der holder åbent om søndagen, er blevet ændret, så de har færre weekendvagter. Før arbejdede de hveranden lørdag. Med søndagsåbent er de kun på arbejde hver fjerde weekend.

Endelig oplevede forretningerne, at kunder var meget mindre stressede. Søndagsbesætningen består jo ofte af faguddannede og f.eks. studerende. Den sidstnævnte gruppe er glad for at arbejde om søndagen, da det passer bedre ind i studierne end at tage fire timer på en hverdag, hvor de skal hjem og læse lektier bagefter.

Jeg vil slutte med et statsministercitater: »Kan vi ikke gøre det lidt bedre?« Jo, vi kan bl.a. ved at lade de fortravlede børnefamilier købe ind, når de har fri.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg kunne også nemt foretage en folkeafstemning i min egen familie og omegn, og hvis det kun handler om at tage egoistiske hensyn til dem, der har bil, der kan køre til storcentret og rive ned fra hylderne, så er det sådan set nemt at få et ja til at varetage forbrugernes interesser.

Men hvis nu konsekvensen også er, at der sker en sådan udtynding i tyndt befolkede områder, i småbyer og selv i de store byer, at ældre mennesker, der ikke har bil, og andre grupper rent faktisk ikke har noget sted at gå hen og handle, hvad så? Jeg vil gerne spørge: Er det så forbrugernes interesser, man varetager, og givet fald, hvilke forbrugere?

Og så vil jeg gerne sige, at jeg simpelt hen ikke forstår det sidste, Dansk Folkeparti siger her. De siger, de gerne fuldstændig vil afskaffe lukkeloven, men vil i øvrigt så gerne sørge for, at der kan indføres en bestemmelse, så man kan lægge nogle begrænsninger på bestemte butikstyper. Er det sådan set ikke bare »frem og tilbage er lige langt«, den eksisterende lukkelov som den er? Jeg har svært ved at se, der er nogen forskel i det her. Altså, det er lidt på den ene side og så lidt på den anden.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Hr. Claus Larsen-Jensen, ordfører for Socialdemokratiet, er bekymret for, om de små landsby-samfund skal miste deres lokale handlende. Jamen det har jeg da forståelse for, men vi må ikke glemme den kendsgerning, at allerede inden man indførte den nugældende lukkelov, var der jo sket en udtynding af de små butikker. Sådan var udviklingen jo.

Så det kan vi jo ikke rigtigt gøre så meget ved eller stritte imod udviklingen, men her kan regeringen selvfølgelig gøre sit til at stritte imod udviklingen. Og jeg vil også godt sige, at selv fremtidsforskere, som har studeret det her, og som vel må have forstand på tingene, siger jo også direkte: Denne lukkelov er på lånt tid.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Hr. Egil Møller snakkede om de små butikker og de små samfund. Nu kommer jeg jo fra sådan et område, og det, vi har oplevet, er, at butiksdøden i disse områder er blevet standset, således at der er opstået nye butikker, og at de, der var der, har fået lidt livskraft.

Det, hr. Egil Møller vil lægge op til, er jo at fjerne disse sidste ting fra landsbyerne. Jeg synes, det passer meget, meget dårligt at tale om, at man vil gøre noget for hele landet, man vil gøre noget for strukturen, man vil gøre noget for forbrugerne, når så de forbrugere, som hr. Egil Møller vil støtte, er dem, der har bil og kan køre til de store centre. Jeg siger bare: Velbekomme.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg efterlyser et svar på, hvordan vi fremover sikrer en varieret butiksstruktur, der dækker hele landet, også de tyndt befolkede egne, hvordan vi sikrer, at ældre mennesker, som ikke har bil, også har en mulighed for at handle ind i dagligdagen i deres nærområde. Det vil jeg gerne have et svar på.

Og så vil jeg måske lige til den bemærkning sige, at vi sådan set ikke er voldsomt restriktive i Socialdemokratiet. Vi er slet ikke forandringsangste. Vi kan godt se, hvad der sker om ørerne på os ude i den virkelige verden, men det, der bare er pointen, er, at det måske var meget rart at gøre det på en måde, så vi tænkte os godt om og lyttede lidt til de forskellige interesser, der var, og prøvede at afbalancere på en hensigtsmæssig måde.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg kom under hr. Egil Møllers indlæg til at tænke på, om vi politikere bare skal administrere udviklingen, altså sådan følge med og tilpasse den udvikling, der kommer af sig selv, hvor den nu kommer fra, eller skal vi prøve sådan ud fra hver vores holdning at præge og styre udviklingen. Altså, på det her område har jeg indtryk at at hr. Møller mener at udviklingen bestemmer. Men jeg har lagt mærke til andre områder, hvor hr. Møller er meget bange for udviklingen og meget gerne vil være med til at styre den og sætte grænser op, sådan for at beskytte os mod udviklingen. Hvornår skal vi præge, og hvornår skal vi bare rette os efter den?

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Hr. Claus Larsen-Jensen er meget klippefast, når han siger: Jamen butiksdøden er jo stoppet ude i de mindre samfund på grund af den nuværende lukkelov. Så vil jeg gerne spørge hr.

Claus Larsen-Jensen, i hvilken bog det står. Det passer jo ikke. Man kan måske undtagelsesvis have givet fornyet kunstigt åndedræt til enkelte butikker, men udviklingen var jo i gang for lang tid siden, og inden den nuværende lukkelov så dagens lys.

Så bliver der spurgt fra hr. Ole M. Nielsen: Jamen skal Folketinget og politikerne administrere, eller skal de præge en udvikling? Ja, de skal vel for så vidt begge dele. Men jeg synes, det i mange af livets situationer er op til forbrugeren gennem et frit valg at bestemme, hvordan man vil tilrettelægge sit liv, og jeg synes, det kunne være ønskeligt, hvis også Kristeligt Folkeparti havde dette synspunkt.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg har ikke sagt, at butiksdøden er stoppet. Jeg har sagt eller refereret til, hvad de handlende selv siger, og hvad handelsorganisationerne siger, nemlig at antallet af butikker, der dør, er dæmpet. Men det, hr. Egil Møller vil, er jo i virkeligheden at give den skubbet ud over revlen uden at have tænkt over, hvad konsekvenserne er.

Og så vil jeg gerne sige: Vi er meget stærke tilhængere af et frit valg, et reelt frit valg, for alle typer af forbrugere overalt i det her land. Og jeg vil gerne understrege, at det i virkeligheden ikke er os, der er problemet i denne her sammenhæng. Tag lige og lyt til handelsstandsforeninger og købmandsforeninger, og hvad det hedder alt sammen, og de argumenter, som de kommer med.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Selvfølgelig skal vi altid lytte til argumenter. Det gør jeg også. Men hvis de peger i hver sin retning, så bliver man jo af og til nødt til at tro på, at man bør holde med den ene part.

Spørgeren var for et øjeblik siden heroppefra inde på en bekymring for, hvordan det vil gå de ældre, hvis deres nærbutik forsvinder. Jamen jeg tror egentlig nok, de skal få føden. Vi kan jo bare henvise til den udvikling, der er sket i Sverige. Jeg er ikke bekendt med, at der er nogle problemer dér.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det var en billig bemærkning om Sverige. Nu kender jeg jo lidt til Karlskoga, og dér har jeg

set, hvordan det hele sådan set er forsumpet igennem årene. I det øjeblik, det hele gives frit, så er det den situation, man får.

Jeg ved jo, at hr. Egil Møller har et særligt forhold også til de ældre. Hvad med de ældre på landet, som er meget afhængige af, at de har deres forretninger? Jeg mener, at det livsgrundlag, som de har fået med den lukkelov, som vi har, virkelig har givet dem muligheden for at kunne blive boende på landet.

Men jeg forstår altså, at man ikke interesserer sig for de ældre i Dansk Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Til hr. Ole Vagn Christensen: Det er et forkert ræsonnement. Der blev sagt, at vi ikke interesserer os for de ældre i Dansk Folkeparti. Til hr. Ole Vagn Christensens orientering vil jeg sige, at dem prioriterer vi utrolig højt. Og jeg kan også forsikre om, at de ældre også ønsker et frit valg, også et frit valg til, hvornår og hvor og hvordan de kan købe ind. Vil hr. Ole Vagn Christensen virkelig mene, at man skal oprettholde små butikker i landdistrikterne faktisk for tid og evighed for at tilgodese enkelte menneskers behov? Det er da så en social foranstaltning, vil jeg sige.

Men jeg er sikker på, at hvis den fri konkurrence faktisk kan få lov at udvikle sig både på landet og i byerne, så vil det også gavne den svage del af befolkningen i form af billigere priser.

Formanden:

Hr. Ole Vagn Christensen. Det er sidste omgang.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg må jo konstatere, at man ikke har meget tilovers for det frie valg, som man har på landet, og som er den garanti, man har, på den måde, som loven er blevet bygget op, for, at der netop er mulighed for, at man kan arbejde i byen, og at man så også har mulighed for at handle fornuftigt på landet.

Jeg må også her konstatere, at i det øjeblik, denne handel bliver flyttet til byen – for nu bliver der lagt op til, at nu skal det hele bare være så frit – så er den gevinst, som man har givet landområderne, faktisk væk. Det betyder, at så er mulighederne for de ældre også væk, og så kan man tale lige så længe og lige så højt og lige

så smukt om de ældres situation, man vil, men det er den, man har undergravet.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jó, jeg har lagt mærke til, at Dansk Folkeparti gør meget ud af de ældre. Så meget, at man oven i købet sådan appellerer til dem i annonceforn.

Jeg vil spørge hr. Egil Møller: Når nu man får liberaliseret lukkeloven, og der kun bliver de store butikker tilbage, indgår det så i Dansk Folkepartis ældrepolitik, at man får gratis transport til storbutikkerne uden for de store byer?

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Hr. Ole Vagn Christensen bliver ved med problemerne for de ældre ude i landdistrikterne. Jamen situationen er jo den, at mange butikker derude er lukket, uanset at man har en beskyttet lukkelov for dem. Så handelen finder altså mere og mere sted i byerne, og det synes jeg der har været utrolig mange tydelige eksempler på de seneste dage, også i dagspressen.

Altså vi kan jo ikke stritte imod en udvikling. Vi skal hjælpe også den svage del i en udvikling, der måske sker lidt stærkt, så godt som vi overhovedet kan.

Sonja Albrink (CD):

Da tidligere ordførere har beskæftiget sig med den netop afsagte dom, skal jeg ikke komme ind på den, og jeg skal heller ikke beskæftige med med dem, der har fortolket denne dom således, at man har kunnet holde åbent om søndagen.

Det er i medierne blevet fremført fra visse sider, at der ikke er tale om stramninger af denne her lov, men kun om præciseringer. Sondringen mellem de to ting er dog ikke det vigtigste i denne her sag. Det vigtigste er, hvorvidt det overhovedet er nødvendigt at lave den lovændring.

Vi mener i CD ikke, at vi behøver at komme med denne lovændring. Vi mener, at hvis der er nogen, der holder ulovligt åbent, så må det være en sag for de myndigheder, som tager sig af det, og også en sag for domstolene.

Vores generelle holdning på lang sigt med lukkeloven er jo, at vi er på vej mod en gradvis liberalisering, og det er også derfor, vi ikke øn-

sker at stemme for dette lovforslag, som ligger her.

Jeg skal sige, at vedrørende lovforslaget fra regeringen vil CD hverken stemme for eller imod, og beslutningsforslaget fra Dansk Folkeparti vil vi stemme imod. Det, der gør, at vi ikke ønsker at være med til det, er jo, at vi har revisionen i år 2000, som også ministeren har tilkendegivet i dag. Det er det, vi lægger os fast på, og til den tid vil vi tage alle problemerne op.

Formanden:

Hr. Frank Aaen, efter aftale med den efterfølgende ordfører.

Frank Aaen (EL):

Det, Dansk Supermarked er i gang med, er på udenomsparlamentarisk vis at bombe lukkelovens fuldstændig sønder og sammen.

Får det lov til at fortsætte bare kort tid endnu, vil det tvinge andre til at gå med og også holde åbent om søndagen, og det vil i realiteten sætte den gældende lov ud af kraft og i realiteten gøre Dansk Folkepartis beslutningsforslag fuldstændig overflødig.

Det er sådan set et meget godt eksempel på et slagsmål imellem dem, vi tror bestemmer i Danmark – lovgivere og Folketinget – og landets største kapitalmagt, koncernen A.P. Møller. Det er jo en koncern, som har lang tradition for at bruge sine økonomiske muskler til at få sin vilje. Lad mig bare minde om pinsepakkeforhandlingerne. Da der kom en lov frem, de ikke brød sig om, udflagede de straks nogle skibe, så Danmark mistede 1,9 mia. kr. i valutaindtjening, og som hr. Møller sagde til Dagbladet Børsen: Det er den første reaktion, og den kommer ikke til at stå alene. Pinsepakken blev også ændret på afgørende punkter til fordel for Møllerkoncernen.

Koncernen truede for år tilbage alle de folketingsmedlemmer, som ønskede at indføre boykot af apartheidregimet i Sydafrika, med et brev for at få dem til at lade være med at indføre boykot, og det var selvfølgelig, fordi Møllerkoncernen havde store interesser i Sydafrika. Det var Møller, der skrev den værftsstøttelov, som vi siden har erkendt førte til overbelåning. Da den daværende minister ikke ville underskrive aktstykket, gennemtvang man, at ministeren blev afsat, og at der kom ny minister til, som underskrev. Denne nye minister sidder i dag i Møllerkoncernens bestyrelse.

Også i hele diskussionen om olien kender vi det jo. Det er en koncern, der har årtiers tradition for at bruge sin økonomiske magt til at stå over Folketinget og gennemtvunge sin vilje på trods af, hvad der er flertal for i Folketinget. Det er det, vi ser i øjeblikket, og det synes jeg bare man skal notere sig.

Vi støtter en lukkelov, og det gør vi af hensyn til de små butikker, også specialbutikkerne, som er dem, der er mest i klemme i det, der foregår lige i øjeblikket. Vi gør det af hensyn til forbrugerne, for muligheden for at have nærbutikker og at kunne købe ind uden at have bil, og vi gør det af hensyn til de ansatte, så alle landets butiksansatte ikke skal være tvunget til også at have søndagsarbejde.

Derfor støtter vi, at der er en lukkelov. Vi stemte i sin tid imod den lukkelov, vi har i øjeblikket, fordi vi syntes, den var dårlig, og det er jo bekræftet, at den var dårlig. Men lovforslaget her opretholder alligevel nogle af lovens intentioner, og det støtter vi. Derfor støtter vi regeringens forslag, og vi stemmer selvfølgelig imod Dansk Folkepartis forslag.

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Må jeg spørge hr. Frank Aaen: Vil det sige, at noget af Enhedslistens motivation for at stemme for dette lovforslag er direkte at ramme A.P. Møller?

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Når de, der har økonomisk magt, misbruger deres magt til at prøve at underminere og fjerne en lov, der er vedtaget i Folketinget, vil vi gøre alt, hvad vi kan for at bekæmpe den pågældende økonomiske magt, også når det er A.P. Møller, og også når det er Danisco, der på området prøver at gennemtvunge, at vi skal have gensplejsede roer osv. osv. Ja!

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Vil det sige, at jeg direkte kan konkludere, at hr. Frank Aaen mener, at denne lov i særlig grad rammer A.P. Møller?

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Det gør den ikke. Den begrænser udelukkende muligheden for at holde åbent om søndagen, og det rammer naturligvis alle butikker.

Dorit Myltoft (RV):

Da partiets ordfører i denne sag, hr. Morten Helveg Petersen, ikke kan være til stede på grund af en glædelig familieførelse, er jeg blevet bedt om at oplæse følgende:

Det, der i dag er til diskussion, er ikke en revision af den nuværende lukkelov. Det er derimod en præcisering på nogle områder, hvor det har vist sig, at retstilstanden ikke er fuldstændig klar. Revisionen tager vi fat på næste år, om end flere ordførere allerede i dag er begyndt at varme op til den debat.

I Det Radikale Venstre vil vi gerne understrege, at de foreslåede præciseringer ikke fører til butiksdød. Det er kun de butikker, der bevidst har forsøgt at bryde loven, der kommer til at mærke konsekvenserne. En gennemførelse af de foreslåede præciseringer har heller ingen umiddelbare konsekvenser for den revision af lukkeloven, der skal gennemføres til næste år. I den nuværende situation er det så op til ministeren at sikre, at vi i den mellemliggende periode ikke kommer i en situation med uvished for de eksisterende butikker. Præciseringerne skal være med til at klargøre retstilstanden.

På den baggrund kan Det Radikale Venstre støtte det fremsatte forslag fra erhvervsministeren, og vi kan ikke støtte beslutningsforslag nr. B 24 fra Dansk Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Jeg respekterer fuldt ud hr. Morten Helveg Petersens fravær, men jeg ville egentlig godt have set hans ansigtsudtryk, især når spørgsmålet går på, om det her er en præcisering eller en opstramning.

Men så vil jeg spørge: Er det De Radikales officielle holdning – som fru Marianne Jelved har været ude med ...

Formanden:

Det hedder økonomiministeren.

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Undskyld – som økonomiministeren har været ude med, at lukkeloven er væk om 10 år? Er det De Radikales politik?

(Kort bemærkning).

Svend Erik Hovmand (V):

Jeg lyttede med stor interesse til den radikale ordførers tale, og det er jo den officielle radikale politik, vi her blev præsenteret for.

Jeg forstod, at Det Radikale Venstre siger og har den opfattelse, at denne lov alene rammer dem, der overtrådte reglerne i den gældende lov. Vil det sige, at denne lov ingen betydning har for dem, der ikke har udnyttet deres ret til at holde søndagsåbent, hvis de havde kunnet det tidligere? Vil det sige, at denne lov ingen betydning vil få for dem, der etablerer sig i fremtiden, for at udnytte de muligheder for søndagsåbning?

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Jeg har fuld respekt for, at den normale ordfører ikke har mulighed for at være til stede, og jeg synes også, afbudet må være glædeligt for den pågældende. Men jeg kan alligevel ikke dy mig for at stille et spørgsmål så til ordføreren for Det Radikale Venstre: Er der i Det Radikale Venstres gruppe total opbakning til regeringens lovforslag?

Og så vil jeg godt lige oplyse hr. Jens Hald Madsen om, at hvis han ikke kan huske ansigtsudtrykket på hr. Morten Helveg Petersen, var der for nylig et stort billede i Ekstra Bladet, hvor den radikale ordfører på området er citeret således med store bogstaver: Luk den lov!

(Kort bemærkning).

Dorit Myltoft (RV):

Det er mit ønske, at hr. Morten Helveg Petersen lige i øjeblikket med glæde i ansigtet kigger på sin nyfødte søn.

Så skal jeg sige, at dette forslag er en præcisering af gældende lov. Det har intet med opstramning at gøre, det er en præcisering af gældende lov.

Til hr. Svend Erik Hovmand, der stillede spørgsmål om dem, der har brudt loven: Jeg har ikke udtalt mig med den dømmende magt bag mig. Jeg har talt om dem, der bevidst har forsøgt at prøve grænserne af på loven, og det er altså noget andet.

Til hr. Egil Møller vil jeg sige: Ja, der er fuld opbakning i den radikale folketingsgruppe om forslaget. Jeg blev også spurgt om en udtalelse fra økonomiministeren og kan bekræfte, at hun

har udtalt sig om forholdene om 10 år, men det er ikke det, der er til debat i dag. Det er en præcisering af den eksisterende, gældende lov.

(Kort bemærkning).

Svend Erik Hovmand (V):

Fru Dorit Myltoft siger, at det, hun ønskede at tale om, var dem, – og nu citerer jeg – »der bevidst har forsøgt at prøve grænserne af på loven.« Fair nok, fair nok.

Men jeg spørger, fordi fru Dorit Myltoft siger, at de, der bevidst har forsøgt at prøve grænserne af på loven, er de eneste, der bliver ramt af denne såkaldte præcisering. Hvis det er det, fru Dorit Myltoft mener, vil jeg spørge: Vil det så sige, at denne lov ingen betydning har for de butikker, der ikke indtil nu har udnyttet deres ret til at holde søndagsåbent? Og vil det sige, at denne lov ingen betydning har for nye butikker, altså butikker, der ikke er bygget eller etableret endnu?

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Jeg synes ikke, det kan være så svært at svare på, hvad De Radikales politik er med hensyn til lukkeloven. Det er faktisk det, vi taler om her i dag. Det er om emnet lukkeloven, og derfor er det vel et relevant og meget enkelt spørgsmål: Er det korrekt, at når økonomiminister Marianne Jelved siger, at om 10 år er lukkeloven væk, er det De Radikales politik – ja eller nej?

(Kort bemærkning).

Dorit Myltoft (RV):

Jeg har bemærket mig, at to ordførere for partiet Venstre har forsøgt at holde en debat om lukkeloven i dag. Men jeg har forsøgt at holde en debat om det lovforslag, der er lagt frem i dag, og som er en præcisering af gældende lovgivning.

Til hr. Svend Erik Hovmand vil jeg sige, at for de butikker, der efter gældende lov har udnyttet deres ret til at holde åbent, får det her ingen indflydelse. De, der har haft åbent, får nu en længere periode med mulighed for at søge dispensation for det.

Formanden:

Hr. Svend Erik Hovmand, og det er sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Svend Erik Hovmand (V):

Jamen jeg taler ikke om dem, der har udnyttet loven. Jeg taler om dem, der har kunnet udnytte loven, men ikke har gjort det, og jeg taler om dem, som endnu ikke er etablerede.

(Kort bemærkning).

Dorit Myltoft (RV):

Til hr. Svend Erik Hovmand vil jeg sige, at de butikker skal søge om dispensation.

Formanden:

Så er det slut, og så er det hr. Ole M. Nielsen som ordfører.

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg tilslutter mig fuldt ud, at det her er en præcisering af loven og ikke en opstramning. Jeg så gerne en opstramning, men det er ikke tiden for det nu. Det må vi arbejde for, når vi skal til at revidere den om et års tid.

Jeg erkender også, at det er vanskeligt, og jeg erkender i det hele taget, at lukkeloven er en vanskelig sag for os og for de fleste undtagen for dem, der vil have den fuldt liberaliseret. Da er det selvfølgelig ikke så vanskeligt, men for os andre er det et spørgsmål om både at blæse og have mel i munden, og det er som bekendt en lidt vanskelig idræt.

Vi ser helst i vort parti en restriktiv lukkelov. Vi mener faktisk, det er godt for familien og for mennesker i det hele taget at have en dag, hvor de er fri for at bekymre sig om, hvordan de får mest muligt ud af deres penge, eller hvordan de får dem bedst brugt; men vi vil også bøje os for, hvad der er politisk muligt. Ikke for udviklingen, den nægter vi at bøje os for, men vi kan selvfølgelig se, hvad der er politisk muligt.

Dansk Folkepartis ordfører siger, at forbrugerne skal have en valgmulighed. Ja, det får de også ved en liberalisering af lukkeloven – men på kort sigt vel at mærke, ikke på lang sigt. Det er da klart, at hvis man liberaliserer fuldt ud, er det at give fuld frihed til markedsökonomien, og markedsökonomien er et ganske effektivt system, ingen tvivl om det. Det er et godt sigtesystem, som sorterer dem, som ikke er så store og ikke så effektive, fra. Så er det selvfølgelig de store kapitalkæder, der vinder på lang sigt, og derfor bliver det også dyrere for forbrugerne på lang sigt, det er klart.

Hvordan skulle det være billigere at have butikkerne åbne med personale ansat 7 dage

om ugen for at sælge for de samme kroner? For vi må vel have sådan cirka de samme kroner at bruge i Danmark. Hvorfor skulle det blive billigere at fordele åbningstiden og arbejdstiden på 7 dage om ugen? Det er lidt svært at forstå.

Så siger man – om nogen – at sådan en lukkelov her er konkurrenceforvridende. Ja, det er den. Den skævdeler til fordel for de små, og det er det, vi ønsker. Så det er fuldstændig korrekt.

Så sagde Venstres ordfører, at vælgerne skal have tid til at henvende sig. Det er derfor, man skal have den her behandling trukket ud. De skal have tid til at henvende sig til deres politikere selvfølgelig for at påvirke os og for at spørge, hvordan det hele hænger sammen. De, hvis interesser vi varetager her, behøver det ikke. Dem har vi faktisk været i rig kontakt med i halvandet år, nemlig de selvstændige erhvervsdrivende.

Det er deres interesser, vi varetager her, og de har henvendt sig masser af gange. Vi ved lige nøjagtig, hvad de vil. De vil have en nogenlunde fastholdelse af den lukkelov, vi har her. Forbrugernes interesser? Ja, forbrugernes og vælgerne, der er sådan cirka sammenfald mellem de to grupper, har jeg lagt mærke til, og deres interesser tror vi faktisk at vi varetager også ved at fastholde denne her lidt restriktive lukkelov.

Så er der jo billige argumenter til fals i dag, når man kan købe dem i Aktuelt. Jeg ved ikke, hvad sådan en avis koster. Her i huset kan vi læse den næsten gratis. Til den dér med tankstationerne og de dér 23 OBS'er og Bilka'er: For det første omsætter både OBS, Bilka og tankstationerne en ganske begrænset del af dagligvarehandelen. Det er jo slet ikke dem, det handler om.

Det handler jo om Føtex og Superbrugsen og Kvickly og købmændenes store supermarkeder osv. Det er dem, vi vil begrænse i forhold til de selvstændige erhvervsdrivende. Og dem, vi snakker om dér, omsætter vel omkring halvdel af dagligvarerne. Det er jo dem, den lov her handler om, og selvfølgelig også Bilka og OBS, men de er mindre. Hvorfor skal de lige nøjagtig sammenlignes med tankstationerne?

Men når vi har dem inde i billedet, så er det faktisk helt udmærket at få dem ind i billedet, fordi Bilka og OBS og også Føtex og de andre konkurrerer jo ikke kun med dagligvarebutikkerne. De konkurrerer jo i høj grad med udvalgs varebutikkerne, og det er ligesom, at det lidt bliver glemt i den debat her, at det jo er ud-

valgsvarerbutikkerne, det går ud over, når vi får en liberalisering af lukkeloven. De selvstændige erhvervsdrivende gider simpelt hen ikke at have deres butikker åbne 7 dage om ugen. Det betyder på lang sigt, at vi får dårligere faglært personale, vi får underbetalt personale i butikkerne, vi får nogle utrolig triste bycentre, som vi ser i Sverige f.eks., hvor det hele er flyttet uden for byerne. Vi fjerner bymiljøet. Vi får i det hele taget et langt kedeligere samfund, hvor det bliver besværligt at købe ind, og hvor man i hvert fald kun kan det, hvis man er selvkørende. Det er ikke det samfund, Kristeligt Folkeparti ønsker.

Så nævner Dansk Folkepartis ordfører, at fremtidsforskerne siger sådan og sådan, og de må vel have forstand på det. Ja, de har forstand på at se, hvad vej vinden blæser. Det er det, en fremtidsforsker kan, og de kan godt se, at vi har nogle holdningsløse politikere, som kun følger udviklingen og ikke vil prøve at styre den. Det er lige nøjagtig det, fremtidsforskere kan se. De gør ikke noget som helst andet end at lægge linealer ud efter, hvad udviklinger der er i samfundet her og nu, og hvad de måske kan se der er holdninger til at få ændret, og i øjeblikket er holdningen liberalisme, den er fri markedsøkonomi, og det er der også nogle steder man har haft, og der er nogle steder, man har det. De har f.eks. fået det i de tidligere kommunistiske lande, de østeuropæiske lande. Dér har de fri markedsøkonomi og liberalisme. Og hvad betyder det? De kloge narrer de mindre kloge. Det er ikke det system, vi støtter.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Hvis vi fjerner lukkeloven, så bliver der problemer ude i butikkerne, nævner hr. Ole M. Nielsen, fordi personalet skal jo så være der 7 dage om ugen, og hvordan bliver det så billige for forretningerne at drive den forretning, når man skal have personale på hele tiden?

Jamen kære hr. Ole M. Nielsen: Der er ikke i vores forslag noget om, at der er en pligt til at holde åbent altid. Det er op til forretningernes frie valg, så jeg kunne forestille mig en udvikling, og den er jo også på vej derhenad, hvor forretninger åbner senere om formiddagen, end man har set tilbage i tiden. Man kunne endda forestille sig, at nogle forretninger ville vælge at holde lukket mandag eller tirsdag, eller hvad ved jeg. Det er ikke noget problem. Altså, vi må se de kendsgerninger i øjnene, som nu engang

eksisterer, og jeg er sikker på, at den fri konkurrence muliggør, at forbrugerne så får et frit valg. Og det er da forbrugerne, synes jeg, vi skal tage os af.

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Jeg synes, det var et trist syn på erhvervslivet, som Kristeligt Folkeparti gav udtryk for.

Jeg vil gerne spørge Kristeligt Folkeparti: Lukkeloven, den er altså kun til for service, altså for handelslivet, handelsejernes skyld og ikke for forbrugernes skyld? Og det vil altså sige, at forbrugerne altså er til for handelslivet og ikke omvendt.

Må jeg ikke også spørge, om de tankstationer, som sælger flere fødevarer, end de sælger benzin, ikke er konkurrenter? Må jeg ikke også spørge om, hvorvidt Shell hører til kategorien de små erhvervsdrivende, stakkels små erhvervsdrivende, Shell!

Må jeg ikke også sige til den opfattelse, at Østeuropa har fået fri markedsøkonomi og liberalisme: De har fået, desværre, anarkistiske forhold i mange områder. Og det har intet, intet at gøre med liberalisme.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Det var Dansk Folkepartis ordfører, der sagde, at det var forbrugerne, vi skal tage os af. Jamen jeg mener faktisk, at det var det, jeg sagde.

Jeg tror helt ærligt ikke, at forbrugerne tænker sig om, når de går ud og handler om søndagen, og at de derved mener, at det er det optimale, at man skulle kunne handle altid.

Jeg tillader mig da også en gang imellem at handle i Føtex, selv om jeg faktisk er drøntræt af den koncern, fordi det er min magelighed at komme dér forbi, og fordi jeg synes, de har en flot butik. Sådan er vi jo somme tider lidt svage, vi mennesker, og vi gør ikke altid det, der er klogt af os på lang sigt. Og det tror jeg ikke at forbrugerne gør, når de siger, at de gerne vil kunne handle 7 dage om ugen. Det bliver dyrere og dårligere for dem på lang sigt.

Til hr. Jens Hald Madsen: Er lukkeloven kun til for de handlendes skyld? Nej, det har jeg lige besvaret, at det mener jeg bestemt ikke at den er. Jeg mener i høj grad, at den er til for at beskytte forbrugerne, nemlig også til beskyttelse af de forbrugere, der ønsker at have et godt udvalg af butikker. Det er da sandelig ikke for de handlendes skyld, at jeg ønsker et alsidigt bu-

tiksliv, nogle spændende bycentre med et godt udvalg og med god faglig betjening, osv. Det er da for forbrugernes skyld, selvfølgelig er det da det.

Tankstationerne, er de konkurrenter? Jo, det er de. Mange af dem er jo også små selvstændige erhvervsdrivende, der driver tankstationer, og dem har jeg da ikke noget imod. Jeg har da heller ikke noget imod koncerner. Når de vel at mærke udfylder en passende plads i systemet, så er der da ikke noget i vejen med koncerner.

Omkring Østeuropa: Det kan vi jo selvfølgelig analysere forskelligt, men det, jeg ser i Østeuropa, var, at de ønskede markedsøkonomi, og det har de fået. Velbekomme! Men de har ikke haft tid til at udvikle det ganske vist komplicerede samfund, som vi har, der sætter nogle sunde begrænsninger, somme tider måske nogle forkerte begrænsninger, for den frie udfoldelse, men trods alt et noget bedre system med en noget bedre indkomstudjævning, en noget bedre beskyttelse af de svage i vores samfund end det, de har i øjeblikket i Østeuropa.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Hr. Ole M. Nielsen siger her fra talerstolen, at han ikke er sikker på, at forbrugerne tænker sig om. Ja, det kan han have lov at mene, og det synes jeg også at man skal have lov til at mene om, hvad man vil. Men jeg vil altså ikke under-vurdere forbrugerne og borgerne. Hvorfor skal de ikke have muligheder for selv at vælge, hvornår de vil købe ind?

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Jeg troede, at Kristeligt Folkeparti stod meget for moral og etik. Jeg kan forstå, at moral altså kan gradbøjes på den måde, at man godt kan være imod Føtex og Dansk Supermarked, og så samtidig handle der, fordi man altså ikke gider at gøre andet, fordi man lige er i nærheden. Det er altså den form for moral, man altså kan have. Det er jo selvfølgelig udmærket.

Den anden ting er en beskyttelse af forbrugerne. Men det er jo bare så underligt, at når der er åbent om søndagen, så burde forbrugerne jo slet ikke komme, fordi det er jo den beskyttelse, man taler om. Det er jo bare det, at forbrugerne gerne vil og har lyst til at handle om søndagen.

Det er sådan set det, der er pointen i det her, og jeg kan altså ikke se, hvad forskellen er på Shellkoncernen og på Dansk Supermarked. Hvordan kan det være, at Dansk Supermarked er en mere ond koncern, end Shell er? Dansk Supermarked er trods alt dansk.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg har da ikke noget som helst imod hverken Shell eller Dansk Supermarked. Jeg har noget imod Dansk Supermarked, når de afprøver grænser på den måde, de gør. Jeg synes faktisk, det er dybt beklageligt, at en koncern som Mærsk, der står bag ved Dansk Supermarked, som jeg mener – i modsætning til, hvad hr. Frank Aaen sandsynligvis mener – kører en ganske høj moral, vil afprøve grænser på den måde her for at få lov til at tjene lidt ekstra kroner på deres dagligvarer.

Det er jo ikke, fordi de er under pres. Det er jo slet ikke, fordi de er truet, at de er ude i en tvangssituation, hvor de er nødt til at gøre det. Det er, fordi de absolut vil have en større markedsandel end den, de har i øjeblikket. Det er det, det handler om. Og det synes jeg er for dårligt af en, mener jeg, højt moralsk hævet koncern, som Mærsk i virkeligheden er. Jeg har ikke spor imod dem. Jeg har bare noget imod det, de gør. Det er der jo nogen forskel på.

Så skal man selvfølgelig ikke stå heroppe og bekende sine fejl. Det bruger hr. Jens Hald Madsen med det samme til at falde over én. Altså selv om man har lidt sans for etik og moral, så er man jo ikke fejlfri. Det er der vist ingen der mener. Men hr. Jens Hald Madsen mener måske, at der er nogen, der er det. Men det er vi ikke, heller ikke i vores parti.

Så hr. Egil Møller: Hvorfor skal forbrugerne ikke have lov til at vælge? Jamen jeg mener faktisk godt, vi politikere må have lov til at tænke lidt længere end den almindelige forbruger. Det er jo ikke pænt at sige, at vi politikere godt må have lov til at være klogere end vælgerne. Men jeg mener faktisk, at vi har en forpligtelse til at være det.

Og der er jo ikke noget som helst mærkeligt ved, at vi, der er sat til at arbejde med problemerne på den måde og ikke er sat til at producere noget andet, har tænkt lidt længere over de samfundsproblemer, som vi arbejder med, mens vi ikke er så kloge til at lave de dippedutter eller udføre det kontorarbejde eller det andet arbejde, som laves andre steder. Jeg mener

faktisk, vi har en forpligtelse til at tænke lidt længere.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Hr. Thorkild B. Fransgaard som ordfører.

Thorkild B. Fransgaard (FRI):

Hvad enten vi er for eller imod lukkeloven, finder jeg det meget betænkeligt, at vi skal til at have sådanne ændringer igennem, som der er tale om her i dag, på så lille et grundlag; fordi der er en enkelt forretning, der har tilladt sig at udnytte loven inden for lovens bogstav så meget som muligt, ja, så skal vi til at haste en ændring igennem. Jeg gentager: Det er ligegyldig, om man er for eller imod. Jeg finder det faktisk useriøst.

Om selve forslaget til ændring af lukkeloven kan jeg sige, at Frihed 2000 ikke kan gå ind for de ændringer, der er tale om. Det er ganske enkelt ændringer om, at der sættes en begrænsning for, hvor stor en omsætning de forretninger, der må holde åbent i trafikknudepunkter, må have.

Vi synes, vi begynder at stramme det lige lovlig meget nu. Det er efter vores opfattelse noget, de forretninger selv må om, hvor meget de omsætter. Man kan bruge den begrundelse, at det er for at beskytte de små, men den passer ikke i denne her sammenhæng. Der er andre kæder, der omsætter for meget mere, men Frihed 2000 kan ikke gå ind for det ændringslovsforslag.

Derimod kan beslutningsforslaget fra Dansk Folkeparti få vores fulde støtte. Virkeligheden vil ret hurtigt vise sig; det kan ikke lade sig gøre at have nogen form for lukkelov i det danske samfund. Vi er jo en del af ikke bare Nord-europa, men af hele verden. Der forsvinder lukkeloven overalt. Ja, selv i vort naboland Sverige, hvor alting er meget restriktivt, er der ingen lukkelov. Så derfor kan vi lige så godt se det i øjnene, at vi ikke kan have en lukkelov her i Danmark.

Hvorfor skulle vi også beholde en lukkelov? Ja, vi hører argumenterne: Det er for, at de små butikker rundt omkring ikke bliver nedlagt. Jamen de er allerede ved at indstille sig på en liberalisering. Jeg kommer fra en af de mindre byer, og ude i selv de mindste byer – jamen lad os sige, de har 2.000 indbyggere – har de da også deres butikcentre. Det har man allerede gjort. Tænker man så på helt ude på landet, så er de butikker, der er tilbage, faktisk blevet ser-

viceforretninger, ikke bare en købmand eller en bager, men et sted hvor man har en serviceforanstaltning, f.eks. gør et arbejde for postvæsenet og sælger andre ting. Alt det er sat i gang.

Derfor vil vi selvfølgelig støtte forslaget fra Dansk Folkeparti om at ophæve lukkeloven. Jeg kan høre på debatten her i dag, at det er der nok ikke flertal for endnu, men det er jeg sikker på, der ret hurtigt vil blive, for virkeligheden vil fortælle, at det bliver nødvendigt.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Og uden for ordførerrækken hr. Jens Hald Madsen.

Jens Hald Madsen (V):

Som valgt i Roskilde Amt og siddende i Roskilde Byråd har jeg været med til at godkende tegninger osv. til det meget omtalte Føtex i vores stationscenter, og jeg har fulgt sagen temmelig nøje. Jeg var glad for, da jeg skulle handle den søndag, hvor Føtex holdt åbent, at jeg ikke var alene. Der var masser af forbrugere, som demonstrerede, og de demonstrerede ved at holde i kø. De holdt ikke i kø for at kigge, eller fordi det var underholdende, men de holdt i kø for at komme ind og handle.

Her kommer vel en af pointerne: Handelslivet er til for deres kunder og ikke omvendt, og derfor burde lukkeloven også være sådan som forbrugerne ønsker det. Spørgsmålet er jo, om forbrugerne egentlig ønsker en lukkelov. Alle undersøgelser viser, at forbrugerne ønsker at handle, når de har lyst og tid. Hele vores samfundsstruktur bliver mere og mere fleksibel med hensyn til forskellen mellem arbejdstid og fritid. Derfor burde lukkeloven afskaffes.

Hvad er det, der gør, at politikere skal bestemme og være klogere end den danske forbruger? At de skal bestemme, hvornår den danske forbruger skal handle, og hvor? Hvorfor skal forbrugerne ikke have den fuldstændig naturlige valgfrihed, når de egentlig gerne vil have den?

Det får mig til at spørge, om erhvervsministeren er enig med økonomiministeren, fru Marianne Jelved, i, at lukkeloven er væk om 10 år? Hvis svaret er ja, kunne man måske spørge: Hvorfor skal vi have denne – nogle kalder det præcisering, jeg vil kalde det opstramning?

Det, der også bringer mig herop, er den måde, man gør det her på. Man foretager en hastesbehandling, som efter min mening ikke bare er uanstændig over for lovgiverne, men den er

også uanstændig over for forbrugerne, for de har praktisk talt overhovedet ikke mulighed for at gøre indsigelse inden for den tidshorizont, der er her.

Efter min mening er det her lovsjusk af værste skuffe. I tidernes morgen var jeg en af dem, som stemte mod Tvindloven, fordi jeg ikke ville acceptere, at man laver særlove mod en bestemt gruppe virksomheder eller personer. Jeg kan konstatere, at denne gang har man lært lektionen fra Tvindloven, nemlig ikke at nævne, hvem man ønsker at lave en særlov mod.

Men meldingen fra regeringen er helt klar. Regeringen ønsker at ramme en butik, som ligger i et stationscenter, og som har en omsætning på over 13,8 mio. kr., en butik, som først begyndte at holde søndagsåbent præcis efter den 1. oktober. Så spørger vi alle sammen: Hvad søren kan det være for en butik? Hvad er det lige præcis for en butik, der havde åbent første gang søndag efter den 1. oktober? Det er Føtex i Roskilde! Keine Hexerei, nur Behändigkeit. Denne særlov er en direkte jagt på Dansk Supermarked, og det finder jeg uanstændigt.

Jeg vil gerne spørge erhvervsministeren, om f.eks. et ISO Supermarked, som er fuldstændig identisk med Føtex i Roskilde, men som blot har gjort det at bryde loven ved at lave et forsøg med at holde åbent om søndagen *inden* den 1. oktober, har mulighed for at fortsætte og ansøge om dispensation, når Føtex i Roskilde, som overholdt loven, lige præcis indtil der kom en landsretsdom, der afgjorde, at de godt kunne få lov til det, fordi de følte, at de var lige så berettigede som deres nabo, Multimediacentret, ikke må. Er det rimeligt, at fordi man sætter en datogrænse, så skal der laves forskelsbehandling? Og er det rimeligt, at man laver en særlov med tilbagevirkende kraft.

At haste denne særlov igennem og samtidig fremsætte en lov, som er en særlov med tilbagevirkende kraft, det må jeg sige, det er jo et helt unikt eksempel på det lovsjusk, som forhåbentlig bliver taget op på torsdag på grundlovskonferencen med det formål at forbedre det parlamentariske styre.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det var dog en sørgelig jammertale, vi hørte her. Men jeg forstår godt, at hr. Jens Hald Madsen står i den situation, hvis han har rådgivet Føtex i Roskilde om, at sådan kunne man bare

bruge lovgivningen. Det var sådan, vi nærmest forstod det, hr. Jens Hald Madsen sagde.

Der er intet lovsjusk i det her. Det er en præcisering af, hvad der har været meningen med den daværende lukkelov, som vi havde, før Føtex gik ind og lavede angreb på den. Men jeg kan forstå, det er det, hr. Jens Hald Madsen har medvirket til. Altså man har her klart og tydeligt prøvet på at vildlede forbrugerne til en uanstændig handlemåde. Og selv om de stod i flere tusindvis, eller hvad det nu var, hr. Jens Hald Madsen sagde, så gør det det jo ikke bedre.

Der er altså ikke tale om lovsjusk, der er ikke tale om uanstændighed over for forbrugerne, men der er tale om, at hr. Jens Hald Madsen har vejledt nogle mennesker, og det synes jeg, de skulle give hr. Jens Hald Madsen en ordentlig afstraffelse for, nemlig ved at sige . . .

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Så er taletiden udløbet.

Ole Vagn Christensen (S):

Tak.

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

At jeg skulle have vejledt Dansk Supermarked om, hvordan de skal agere, synes jeg skal stå for det ærede folketingsmedlems egen regning.

Men det, jeg gerne vil spørge om, er: Hvorfor skal vi i denne her lov præcis sætte datoen den 1. oktober, hvis det ikke præcis er for at ramme Føtex i Roskilde? Det er dét, der er spørgsmålet, og det er dét, der er uanstændigt.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg kan godt forstå, at hr. Jens Hald Madsen nu i anden omgang siger, at han ikke har været med til at vejlede Dansk Supermarked. Men jeg forstod det sådan, at han både havde været med til at planlægge butikken og alt muligt andet ud fra de forudsætninger, at så var der nok en mulighed for, at de kunne få lov til at handle.

Når grundlaget ligger helt klart, at vi er i den situation, at Dansk Supermarked og andre virksomheder er gået ind og ligesom har underkendt det, der var lovgivernes opfattelse af den her sag, så er man selvfølgelig nødt til at præcisere, at det også er dem, man ønsker at bremse. Der er ingen tvivl om, at vi ikke vil finde os

i, at man laver en undergravning af lovgivningen. Derfor præciseringen.

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Det var interessant! Det var interessant! Det vil jo så sige, at denne lov altså mest er lavet for at ramme Føtex i Roskilde. Det er altså derfor, man har lavet det, og det er altså derfor, man har sat den dato. Jeg vil da egentlig gerne have bekræftet, om det er rigtigt. Kan det virkelig være rigtigt?

Det, det handler om, er, at når jeg siger, jeg har været med til at godkende det her sæt tegninger, er det faktisk, fordi det har været min opgave, da jeg sidder i Roskilde Byråd. Det har intet at gøre med butikens indhold eller andet. Det, jeg bare forsøger at give udtryk for, er, at jeg har en viden om sagen, og min viden er også, at Multimediacentret, som ligger lige ved siden af, har fået en landsretsdom for, at de gerne må holde åbent om søndagen. Så har Føtex sagt: Hvis de kan holde åbent, så kan vi vel også åbne.

Jeg vil gøre opmærksom på, at Føtex i Roskilde ikke tidligere har holdt åbent, netop fordi de har villet se denne her afgørelse.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg er helt af den opfattelse, at hvis man ikke havde anfægtet det, der var lovgivningens intentioner, så havde det ikke været nødvendigt at lave disse præciseringer. Men der er altså nogle, der skulle ud og afprøve grænserne, til trods for at lovgivningen er meget klar. De vejledende retningslinjer fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen er meget klare, og de udtrykker endda, hvad der har været meningen med lovgivningen.

Da hr. Jens Hald Madsen både sidder i Roskilde Byråd og i Folketinget, burde han sådan set også have vidst, hvad der står i de vejledende bestemmelser, man har lagt til grund for denne her struktur.

Så der er altså ikke tale om, at man er interesseret i at ramme nogle bestemte. Man er interesseret i at værne om den lov og om de intentioner, der er lagt i den lov.

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Nu er det jo en kendsgerning, at inden Føtex i Roskilde holdt åbent om søndagen, er der altså

andre, der har gjort det for at afprøve grænser. Det gjorde bl.a. Multimediacentret, og de vandt deres sag ved landsretten. Føtex i Roskilde holdt så åbent om søndagen ud fra det ræsonnement, at når Multimediacentret havde fået en landsretsdom for det, så kunne man have sådan en ret til at åbne.

Det er faktisk det, der er pointen, og derfor siger jeg igen: Når man fastsætter datoen den 1. oktober, kan der kun være én begrundelse for det: Det er at sørge for ikke at ramme andre end Føtex i Roskilde.

Frank Dahlgaard (UP):

Når man hører på debatten, og det har jeg faktisk gjort hele vejen igennem fra mit kontor, så kommer i hvert fald jeg til at tænke lidt på situationen for 10 år siden, hvor muren jo faldt i Berlin. Der var nogle, der prøvede grænser af. Man kunne godt fra myndighedernes side dernede i Østtyskland have valgt at skyde. Det var blevet blodigt, men det var næppe i det lange løb blevet anderledes.

Muren faldt, jerntæppet faldt, og det var godt, og uden sammenligning i øvrigt tror jeg, at man også her kæmper en fortvivlet kamp mod en udvikling, som efter min mening er rigtig og positiv, vi får den grænse væk, som lukkeloven er udtryk for, og vi får den frihed, som forbrugerne i stort tal ønsker.

For det er jo da rigtigt, set med mine øjne, at Føtex i Roskilde har prøvet grænser af. Og det er jo fint. Jeg hører også selv til dem, der en gang imellem prøver grænser af, ellers ved man jo ikke, hvor de går.

Men jeg mener, at det bør gå, ligesom det gik for 10 år siden i den store europapolitik. Jeg mener, at den meget store mediedækning, der har været efter afprøvningen af grænser i Roskildeområdet, og hvor man har spurgt både de ansatte i butikkerne og forbrugerne om deres ønsker, har vist, at det har været en stor succes, at man kunne handle også om søndagen og uden for de indtil nu normale åbningstider. En stor succes, som gør, at man kan handle uden stress og jag og uden at skulle se på klokken. Forbrugerne ønsker det, og de handlende og deres ansatte i stort tal er såmænd også godt nok tilfredse med det, de fleste af dem. Det er jo det, medierne har vist.

Så det har været en succes at have åbent. Og om 8 måneder og 2 dage åbner Øresundsbroen for almindelig trafik. Og så er der en meget stor del af danskerne, der har hurtigt vej over til et

land, nemlig Sverige, som vi i øvrigt betegner som et formyndersamfund. Men lige i denne her sag er det Danmark, der er et formynder-samfund, som skal bestemme, hvornår butikkerne skal have åbent, og hvornår de skal have lukket. Det har man jo ikke i Sverige. Så er der adgang over til det frie Sverige, og så får vi et problem, og de handlende får et problem, hvis ikke man liberaliserer. Det bør man gøre alene af den grund.

Jeg tror ikke, at der er ældre mennesker eller marginalgrupper, som bliver ramt af det her. Mig bekendt er Sverige et gennemsyret socialdemokratisk samfund, som absolut tager meget hensyn til marginalgrupper og svage mennesker, og de har ikke syntes, at der skulle være lukkelov af hensyn til dem. Der er ikke noget problem; det er et indbildt problem.

Institut for Fremtidforskning har peget på, at den lukkelov vil forsvinde. Andre har også sagt det. Jeg mener jo ikke, at man nødvendigvis bare skal følge med udviklingen. Men i denne her sag er udviklingen og de kræfter, der banker på, positive. Det er et folkeønske.

Lad os derfor lukke lukkeloven. Jeg støtter Dansk Folkepartis forslag til folketingsbeslutning i denne sag.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Egil Møller.

Egil Møller (DF):

Erhvervsministeren efterlyste klare elementer i Dansk Folkepartis beslutningsforslag. Jeg kan sige til erhvervsministeren, at det kunne jeg jo så ofte have sagt den anden vej, bl.a. også, da man vedtog det oprindelige lukkelovsforslag.

Men jeg vil sige til erhvervsministeren, som jeg ellers anser for at være ganske kløgtig, at vi jo egentlig har gjort beslutningsforslaget så elastisk, så selv Socialdemokratiet faktisk kunne være med til det. Og hvordan så det? Jo, jeg vil godt lige citere den allersidste sætning i vores beslutningsforslag: »Regeringen opfordres derfor til at fremsætte lovforslag, der sikrer en afskaffelse eller omfattende gradvis liberalisering af lov om butikstid.« Her synes jeg egentlig godt, at man kunne have været med allerede nu, hvis man havde villet og turdet.

Så vil jeg godt, efter at vi nu har hørt på debatten i dag, sige tak til de ordførere, der bakkede positivt op om vores forslag. Det gælder Venstre; det gælder Frihed 2000 og endelig hr. Frank Dahlgaard.

Erhvervsministeren (Pia Gjellerup):

Der er blevet talt meget i dag om, hvorvidt det er en opstramning eller en præcisering, regeringen foreslår. Dette med opstramningen blev i virkeligheden tydeligst sagt og specificeret af den konservative ordfører, som mente, at omsætningsgrænsen var et tydeligt tegn på en opstramning. Der må jeg sige – og det vil jeg være villig til at uddybe i de skriftlige besvarelser til udvalget – at omsætningsgrænsen faktisk er et forsøg på at få en effektiv håndtering og håndhævelse af det, der står i loven. Og jeg fandt faktisk, at det, der var hovedbudskabet fra konservativ side, var, at man skulle sikre en effektiv håndhævelse.

Der vil være tale om, at de store forretninger ikke bare kan fortolke det, om man ligger i – eller er det sådan et eller andet »ved« eller »i nærheden af«, eller hvordan det ellers kan fortolkes, dette »i«, som så klart står i loven. Det er ikke bare noget, der bliver undergivet den enkelte store forretnings fortolkning.

Og når vi taler om store forretninger, så er der jo alle mulige muligheder. Vi taler jo ikke kun om dem, der ligger lige over 13,8 mio. kr. i årlig omsætning, vi taler faktisk her også om nogle forretninger, som ligger oppe i omsætningsstørrelser på 150, 200 og flere mio. kr.

Den konservative ordfører var også inde på en skillelinje mellem hidtidige forretninger og nye forretninger, og der er der heller ikke nogen retsstilling, der skulle være anderledes. Der er dog det, at de, der hidtil har anvendt den mulighed at holde åbent, vil skulle søge en dispensation. De får så en mulighed for fortsat at holde åbent, også i den periode, hvor dispensationen bliver behandlet.

Det gælder ikke for de nye forretninger. Der må man formode, at det er lettere for dem at indgive dispensationen, og så kan de holde åbent, når de har fået dispensationen. Så hermed mener jeg, at jeg i meget høj grad har kunnet specificere, at der faktisk er tale om nøje præciseringer af den gældende lov, sådan at den kan håndhæves.

Og det er jo lige netop det, der har været problemet her i de senere uger. Det har jo vist sig, at den meget fri fortolkning af en landsretsdømme har givet en helt utilsigtet anvendelse af undtagelsesreglen om at kunne holde åbent i jernbane- og rutebilstationer.

Venstre har haft mange bemærkninger i dagens løb. Sjældent har jeg set – eller hørt er det vel rettere – så mange forvridninger, forvræng-

ninger, mistolkninger. Jeg ved ikke, om det er med vilje, eller om det er sådan, fordi man kun har læst lovteksten og ikke bemærkningerne, eller måske fordi man kun har holdt sig til aviserne. Jeg skal ikke kunne sige det. Jeg går ud fra, at en række af de spørgsmål, der er stillet i dag, også giver anledning til spørgsmål fra en række af Folketingets medlemmer; der får vi mulighed for at afvise og præcisere og korrigere det, der er blevet bemærket.

Jeg synes, det er vigtigt – og det har jeg ikke hørt en forholder sig til fra dem, der havde de mange spørgsmål, de flere Venstreordførere – hvad konsekvensen ville være, hvis man ikke præciserede bestemmelsen. Man læner sig tilbage og lader andre om at sørge for, at loven overholdes. Som der står her ude i Vandrehallen: Lov er lov, og lov skal holdes. Det er der nogle andre, der skal sørge for efter Venstres mening.

Fru Pernille Sams og hr. Frank Aaen var meget inde på, hvad det faktisk var for en udvikling, vi ville sætte i gang, hvis vi sagde: Jamen nu lader vi bare tiden gå, nu må det prøves af ved domstolene. Meget store forretninger åbner på et tidspunkt, hvor man ikke hidtil havde formodet, de kunne holde åbent. Det havde de jo ikke drømt om selv, at de kunne, så ville de jo have holdt åbent. Disse forretninger har tillagt en landsretsdom en efter min mening meget vidtgående fortolkning, og de bestemmer fuldstændig selv og konstaterer dermed, at de i hvert fald har noget, der minder om et års eller halvandet års respit til at få hentet omsætning ind fra andre.

Det vil der naturligvis være andre, der også gør. Vi har set meldinger om, at der er adskillige flere forretninger, som vil synes, at så bliver de også nødt til holde åbent, selv om de måske også er stærkt i tvivl om, om det i virkeligheden er medholdeligt.

Det er den form for retsikkerhed, jeg synes at Folketinget har en forpligtelse til at forholde sig til. Regeringen vil i hvert fald gerne gøre sit til, at Folketinget kommer til at forholde sig til den, og det er det, forslaget i dag handler om.

Der vil være nogle uacceptable konsekvenser. Det vil være uacceptabelt for en lang, lang, lang række forretninger, som i det daglige gør sig ikke meget umage, men gør det som en selvfølge til at holde sig pænt og ordentligt inden for lovgivningens grænser. De ville være presset, og de ville være presset i en situation, som man ikke kan være bekendt i en presse dem ud i.

Til hr. Frank Aaen, som bemærker, at det er noget af A.P. Møller-koncernen, den ene forretning, der holder åbent, og som giver en beskrivelse af, hvordan man fra A.P. Møllers side har varetaget sine interesser i politiske sammenhænge, vil jeg gerne understrege, for at der ikke skal stå sådan en eller anden tvivl om det her, at der ikke har været nogen henvendelse, der har forsøgt overhovedet på nogen måde at påvirke det lovforslag, der er udformet nu, fra hverken A.P. Møller-koncernen eller fra Dansk Supermarked eller fra Føtex.

Jeg har faktisk det indtryk, at man også dér anerkender, at det er Folketinget, der træffer beslutninger om, hvad der skal være lov, og at de faktisk anerkender, at hvis der er tvivl, måske fordi loven ikke er klar nok og på den baggrund har givet anledning til en dom, som måske også videre kan fortolkes, ja, så synes man fra Dansk Supermarkeds side – det er mit indtryk – at så er det såmænd meget fornuftigt, at Folketinget gør sit arbejde. Imens vil Dansk Supermarked varetage sine forretningsmæssige interesser.

Sådan synes jeg egentlig, at tingene er meget fint fordelt. Vi varetager de lovgivningsmæssige interesser og retssikkerheden, og så varetager Dansk Supermarked sine forretningsmæssige interesser.

Jeg lyttede i øvrigt – det var måske, fordi jeg var meget nøjeregnende med at lytte efter de præcise ord, men da vi jo ved, at det betyder noget, dette med om man vil medvirke til eller ikke medvirke til eller ikke rigtig har noget særligt imod, da vi ved, at det betyder noget for, hvad det er for en knap, man vælger at trykke på, så lyttede jeg meget til, hvad Venstres ordfører sagde om dagens to forslag.

Om beslutningsforslag nr. B 24 sagde hr. Svend Erik Hovmand, så vidt jeg husker: »Det har vi ikke noget særligt imod.« Det må man jo sige er en lysende, krystalklar melding. Betyder det, at man vil stemme for Dansk Folkepartis forslag – sådan mente Dansk Folkeparti i hvert fald, det kunne forstås – eller betyder det, at det håber man sandelig ikke kommer til afstemning, fordi så er det jo så let ikke at bekende kulør? Eller betyder det, at man vil, som det er Venstres næsten tillærte holdning på det her område, undlade at stemme? Er det det, man vil?

Jeg kan forstå, at når der står »vi har ikke noget særligt imod«, så betyder det næppe, at Venstre vil stemme imod. Men jeg synes, det

kunne være tjenligt for dagen i dag, hvor alle andre klart har meldt og stået til regnskab for, om deres grupper var enige eller ej, at Venstre, som stiller alle spørgsmålene til andre, fortæller, om de stemmer for, om de stemmer imod, eller om de undlader at stemme, og om Venstre er enig derom.

Det samme gælder om regeringens forslag. Jeg synes, at det allersidste, som ihærdige ordførere fik lokket ud af hr. Svend Erik Hovmand, var, at man ville stemme imod regeringens forslag. Det vil jeg bare gerne have bekræftet, for det er jo rart at vide i det videre forløb.

Jeg har noteret mig, at Venstres meldinger om fremtiden heller ikke bar præg af nogen lysende klarhed. Man vil gerne på et eller andet tidspunkt afskaffe lukkeloven, men hvornår? Det er der ikke rigtig noget bud på, men man vil gerne deltage i revisionen. Jamen med hvilken holdning vil man deltage i revisionen?

Hvad er det, man vil have revideret? Hvad er det for nogle tidsler, man vil have fjernet? Det synes jeg ikke hører til i debatten i dag, men det hører altså til for lige netop dem, der stiller os andre spørgsmålene.

Jeg synes, det er helt fair, at vi tager debatten om lukkeloven som sådan, når vi når frem til revisionen. Men hvis man hører til den gruppe her i Folketinget, som stiller alle andre spørgsmålet om, hvad man vil, når man når til revisionen, ville det være overordentlig glædeligt og gunstigt for demokratiet og debatten, og hvad hr. Svend Erik Hovmand ellers tager hensyn til eller i hvert fald taler om, hvis Venstre også selv fortalte lidt om, hvad det er man vil.

Så blev jeg spurgt om selve den bestemmelse om forretninger, der har holdt åbent før den 1. oktober, altså hvorfor vi har valgt den dag. Jo, det er såmænd, fordi den dom, vi fortolker på grundlag af, blev afsagt i retten den 30. september, og derfor er det selvfølgelig logisk, at vi tager udgangspunkt i det tidspunkt, hvor der blev afsagt dom i Roskilde. Så meget om det mystificerende, som af hr. Jens Hald Madsen blev gjort til dette frygtelige med tilbagevirkende kraft, som det jo ikke har.

Der er jo ikke nogen butikker, der skal lukke med tilbagevirkende kraft. Jeg ved ikke rigtig, hvilken forestillingsevne der er i den forbindelse, men jeg skal dog sige, at jeg vil gætte på, hvor forestillingsevnen for Venstre holder op, og jeg vil måske gerne høre, hvad der dog ligger i dette med love med tilbagevirkende kraft. Vi tager simpelt hen stilling til, hvad lovgiv-

ningsgrundlaget er, og om vi kan gøre det så præcist, at det også er utvivlsomt, og at det kan håndhæves og håndhæves effektivt. Det må være i alles interesse, og det burde også være i Venstres.

Så til det principielle, og det skal kun blive en gentagelse af den bemærkning, jeg gav til indledning, nemlig at vi er i gang med undersøgelser og analyser. Der er nogle spørgsmål, der har flagret rundt i dag, hvor nogle har ment ét, andre ment noget andet, nogle har læst ét i en rapport, og andre kender ikke rapporten. Det synes jeg vidner om, at det er meget fornuftigt at sætte nogle analyser i gang og afvente resultatet. Vi venter at være færdige med dem i begyndelsen af næste år, i januar-februar måned, så der på et sagligt, fagligt, oplyst grundlag kan drøftes, hvad der vil være relevant for hvert parti i forhold til deres holdninger. Hvem vil være med til at varetage, at der kan være en butiksstruktur, som også tager hensyn til de svagere forbrugere? Hvem vil sige, at det hjælper ikke noget, så vi går til biddet med det samme? Og hvem vil pege på nogle ændringer i nogle etaper?

Det, jeg sådan set kritiserede Dansk Folkeparti for, når de nu gik ind i den principielle diskussion, er, at de ikke pegede på etaperne. Vi skulle gætte meget på, hvad vi dog skulle lægge ind i et lovforslag, hvis Dansk Folkepartis beslutningsforslag blev vedtaget, og jeg synes ikke, man skal vedtage et beslutningsforslag, hvor det derefter er overladt til regeringen at gætte fuldstændig frit, hvad det er, et lovforslag skal indeholde efterfølgende.

Jeg glæder mig til debatten, når vi har fået det gode grundlag i januar-februar, og så tror jeg også, at nogle af de bemærkninger, som i dag står som løse påstande, enten vil blive bekræftet eller vil blive afkræftet. Det bliver altså en meget bedre debat at tage til den tid.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Hr. Svend Erik Hovmand for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Svend Erik Hovmand (V):

Ja, den skal blive kort, for efterhånden har debatten her jo varet længe, og nu venter et engageret udvalgsarbejde.

Jeg vil gerne sige, at jeg er overrasket over, at ministeren ikke har forstået budskabet fra Venstre. Venstre har rent faktisk tre gange fremsat

forslag om ophævelse af lukkeloven, så ministeren kan ikke være i tvivl, og ministeren kan heller ikke være i tvivl om, at vi derfor også giver vores principielle tilslutning til det forslag af fuldstændig samme karakter, der foreligger fra Dansk Folkeparti her i dag.

Vi har konstateret, at der alle tre gange har været et klart flertal i Folketinget imod at ophæve loven, og derfor er det, jeg siger, at så må vi bruge vore kræfter på at fjerne de tidsler, der er, og vi vil holde Det Radikale Venstre fast på, at der skal ske en yderligere liberalisering af lukkeloven.

Jeg vil til slut spørge ministeren: Når nu hun er så optaget af alt dette, kunne hun så ikke bruge bare en enkelt bemærkning på at svare på det spørgsmål, jeg stillede, nemlig om den procedure, regeringen har lagt, er ultimativ? Er det sådan, at det absolut skal gennemtvinges i løbet af 4 arbejdsdage?

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Jeg vil blot sige, at det var jo ikke Føtex, der startede med at lave en såkaldt ulovlig handling – hvis den altså er det, det er dét, vi ikke ved. Jeg vil godt gøre opmærksom på, at det var House of Media, som startede med at prøve at finde ud af, om de kunne have åbent om søndagen eller ej. Det var House of Media, som startede sagen, og jeg vil gøre opmærksom på, at Føtex rent faktisk overholdt loven, intentionerne osv. Men da landsretten afsagde dom om, at House of Media kunne få lov til at have åbent om søndagen, og Føtex var nabo til House of Media, fandt de, at så kunne de også have lov til det.

Derfor spørger jeg én gang til: Hvorfor den dato? Og grunden til, at jeg siger, at det er med tilbagevirkende kraft, er meget simpel. Det er, fordi den handling allerede er foretaget af Føtex, og derfor agerer man altså på en handling, en søndagsåbning, som er foregået, og så kan det i hvert fald i min horisont kun være en lovgivning med tilbagevirkende kraft.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Indtil nu har vi kun hørt proceduresnak fra Venstres side, men nu siger hr. Svend Erik Hovmand, at man er interesseret i at fjerne tidsler. Jeg har endnu ikke hørt et eneste eksempel på, hvilke tidsler det er, og hvilke konkrete forslag, hvilke konkrete bud Venstre har, men det

kunne være, vi kunne få det her på nuværende tidspunkt.

Erhvervsministeren (Pia Gjellerup):

Jeg beklager, at jeg havde bevæget mig lidt langt væk, men det var, fordi jeg troede, at hr. Svend Erik Hovmand ville svare. Men det konstaterer jeg så at han ikke vil, og jeg konstaterer også, at vi forlader salen efter mange, mange, mange timers debat og efter at have spurgt mange, mange gange om, hvad Venstre egentlig stemmer til L 77. Det er på dagsordenen i dag, og det er B 24 også. Jeg skal kvittere for svaret med hensyn til B 24, det var det, jeg gættede på.

Men jeg spurgte altså også til L 77, og her vil hr. Svend Erik Hovmand kunne overtale sig om, at det, han har sagt, er sådan noget i stil med, at man ikke vil kunne medvirke. Se, vi ved godt, hvad det betyder her i Folketinget. Det betyder, at man undlader at stemme, som det hedder i terminologien. Men betyder det, at man undlader at stemme, eller betyder det, at man stemmer imod? Det synes jeg kunne være lidt sjovt at vide, for det siger jo meget om, hvad man vil tage ansvar for og hvilke holdninger, man vil signalere. Er Venstre i givet fald enig om det, man vil vælge at svare klart? Og hvis man undlader at stemme, er det så kun, fordi man ikke kan blive enige om noget andet?

Så til proceduren. Det er jo som bekendt ikke regeringen, der beslutter proceduren, og jeg ved ikke, hvad hr. Svend Erik Hovmand mener, når han spørger, om det er ultimativt. Forventede hr. Svend Erik Hovmand, at jeg ville sige, at hvis vi ikke fik vedtaget denne præcisering af lukkeloven på torsdag, ville vi gå af? Eller hvad er det, hr. Svend Erik Hovmand spørger til?

Jeg synes, det er vigtigt, at vi får vedtaget dette lovforslag, og at det også sker hurtigt, fordi det er en præcisering, som betyder, at vi fjerner en retsikkerhed, der har været etableret. Det synes jeg er Folketingets opgave at gå til biddet med ganske hurtigt, og det tror jeg der er mange, der vil medvirke til.

(Kort bemærkning).

Svend Erik Hovmand (V):

Jeg er desværre nødsaget til at bede både ministeren og den socialdemokratiske ordfører om at gå hjem og læse den debat, der nu har været. Den vil foreligge på tryk, og heraf vil det klart fremgå, hvad det er for nogle problemer, vi mener, der er i den eksisterende lovgivning. Det er et svar til den socialdemokratiske ordfører.

Så til ministeren: Jamen det fremgår klart, at jeg har sagt, at vi går imod. Vi stemmer imod ministerens forslag, og hvis ministeren er i tvivl om det, synes jeg, hun skulle have hørt efter den debat, der har været.

Til gengæld har det først nu, efter jeg ved ikke hvor mange timer, kunnet lade sig gøre at få ministeren til at beskæftige sig lidt med det vigtige i denne debat, nemlig spørgsmålet om procedure. Jeg synes, det er en hån mod folkestyret, hvis man gennemtvinger en lovgivning på så kort tid.

Så siger ministeren: Ja, ultimativ og ultimativ, men vi vil gerne have den, osv. Mit spørgsmål er: Vil den socialdemokratiske gruppe, vil regeringen lægge afgørende vægt på med et flertal at gennemtvunge en procedure i udvalgsarbejdet, som betyder, at dette her skal afsluttes inden for de næste 4 arbejdsdage, altså torsdag formiddag?

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Jeg vil godt bede om at få svar fra erhvervsministeren på mit spørgsmål.

Erhvervsministeren (Pia Gjellerup):

Blot dette, at når jeg først svarer efter flere timer, er det, fordi det er kutyme, at ministeren først svarer til sidst.

Jeg har én gang tidligere i dag svaret, da der efter min indledende tale blev rettet en kort bemærkning til mig, så jeg synes, det er lidt pinagtigt at blive stillet det spørgsmål af én, der har været her i huset i ganske mange år og også prøvet at være minister. Jeg føler det som at blive anklaget for først at svare efter flere timer.

Jeg har svaret, at regeringens indstilling er, at vi gerne – som der også sluttes med i fremsættelsen – ser frem til Folketingets hurtige og villige behandling, og jeg har kunnet konstatere, at det er der ganske mange, der er indstillet på for at få denne præcisering igennem i et

Folketing, som har ansvar for at sikre, at der skabes retssikkerhed og klarhed dér, hvor der er opstået en retsuskikkerhed.

Hr. Jens Hald Madsens spørgsmål mener jeg faktisk at have besvaret tidligere, så det vil jeg ikke bevæge mig ud i igen.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslagene overgik derefter til anden (for forslaget til folketingsbeslutnings vedkommende anden (sidste)) behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget og forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 2. november 1999 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den kommende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 15.34